

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2025

Chișinău

Cu privire la modificarea Hotărârii Guvernului nr. 556/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public

În temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Hotărârea Guvernului nr. 556/2019 pentru aprobarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 352-359, art. 862) se modifică după cum urmează:

1.1. la punctul 2 subpunctul 2), după cuvintele „de instruire” se introduc cuvintele „și certificare”;

1.2. în Regulament:

1.2.1. pe tot parcursul textului, cuvintele „Program de instruire”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvintele „Program de instruire și certificare”, la forma gramaticală corespunzătoare;

1.2.2. la punctul 2, textul „pregătire, criteriile de eligibilitate pentru admiterea” se substituie cu textul „elaborare, admitere și participare”;

1.2.3. punctele 3 și 4 vor avea următorul cuprins:

„3. Pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul Programului de instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută, în condițiile prezentului Regulament.

4. Persoanele care dețin funcție publică de auditor intern principal și auditor intern superior au obligația să corespundă competenței profesionale, condițiilor de pregătire și să dispună de experiență potrivit funcției deținute, precum și să posede certificat de evaluare a cunoștințelor în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – *certificat de evaluare a cunoștințelor*)

corespunzător nivelului de competență profesională necesar pentru exercitarea atribuțiilor funcției, eliberat în condițiile prezentului Regulament.”;

1.2.4. punctul 6 va avea următorul cuprins:

„**6.** Programul de instruire și certificare este un program de formare profesională continuă, avizat de Consiliul controlului financiar public intern și aprobat de ministrul finanțelor, care stabilește criteriile de eligibilitate, setul minim de module și subiectele de instruire pe care o persoană trebuie să le asimileze, durata de instruire, precum și nivelul minim de competențe profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern în sectorul public.”;

1.2.5. la punctul 10, subpunctul 3) se abrogă;

1.2.6. punctul 11 va avea următorul cuprins:

„**11.** Pentru a participa la Programul de instruire și certificare, candidatul depune, prin intermediul platformei <https://certificare-ai.mf.gov.md>, o cerere de înmatriculare, cu anexarea următoarelor acte confirmative:

- 1) copia buletinului/cărții de identitate;
- 2) curriculum vitae, întocmit în format Europass;
- 3) copia diplomei de studii;
- 4) documentul ce confirmă experiența profesională în domeniul auditului intern;
- 5) documentul ce atestă locul actual de muncă, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat, eliberat de angajator, care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă;
- 6) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor anexate (conform modelului din anexa nr. 1¹);
- 7) după caz, copia certificatului de evaluare a cunoștințelor în domeniul auditului intern în sectorul public pentru nivelul precedent al Programului de instruire și certificare.”;

1.2.7. se completează cu punctul 11¹ cu următorul cuprins:

„**11¹.** Candidatul poate urmări etapele de examinare a cererii prin intermediul profilului personal, creat pe platforma <https://certificare-ai.mf.gov.md>.”;

1.2.8. punctele 12 și 13 vor avea următorul cuprins:

„**12.** Admiterea pentru participare la Programul de instruire și certificare se desfășoară cel puțin o dată pe an pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale programului. În acest sens, subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern publică pe site-ul web oficial al Ministerului Finanțelor anunțul privind inițierea procesului de înmatriculare la program.

13. La Programul de instruire și certificare sunt admiși candidații care, la data depunerii cererii de înmatriculare, întrunesc criteriile de eligibilitate stabilite în program.”;

1.2.9. punctele 15, 16 și 17 vor avea următorul cuprins:

„**15.** Ministerul Finanțelor decide cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, în funcție de numărul candidaților înmatriculați și disponibilitatea formatorilor.

16. Activitățile de instruire se realizează de către persoane cu experiență relevantă în calitate de formator pentru modulele/subiectele de instruire incluse în Programul de instruire și certificare.

17. Lista persoanelor admise la activitățile de dezvoltare profesională organizate conform Programului de instruire și certificare, precum și informațiile privind perioada și forma de desfășurare a acestora, se publică pe site-ul web oficial al Ministerului Finanțelor cu cel puțin 5 zile înainte de data începerii activității de instruire.”;

1.2.10. se completează cu punctele 17¹ și 17² cu următorul cuprins:

„**17¹.** Participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare.

17². În cazul în care, pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, se înregistrează un număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare, Ministerul Finanțelor, în termen de 2 luni, organizează o activitate suplimentară de instruire.”;

1.2.11. punctul 18 va avea următorul cuprins:

„**18.** Ministerul Finanțelor poate decide organizarea procesului de autoinstruire pentru candidații eligibili, în termen de 14 zile, punând la dispoziția acestora materialele de instruire aferente nivelului la care s-au înscris.”;

1.2.12. la punctul 19, cuvintele „formarea grupului” se substituie cu cuvintele „organizarea cursului”;

1.2.13. la punctul 21, textul „ , specialiști din cadrul Ministerului Finanțelor, altor entități/autorități publice, reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor neguvernamentale de profil” se exclude;

1.2.14. se completează cu punctul 21¹, cu următorul cuprins:

„**21¹.** Președinte al Comisiei de certificare este secretarul de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.”;

1.2.15. la punctul 31:

1.2.15.1. subpunctul 1) va avea următorul cuprins:

„1) stabilește mecanismul de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor obținute în cadrul Programului de instruire și certificare”;

1.2.15.2. se completează cu subpunctul 2¹) cu următorul cuprins:

„2¹) aprobă lista candidaților admiși pentru participare la Programul de instruire și certificare pentru fiecare nivel”;

1.2.15.3. subpunctul 3) va avea următorul cuprins:

„3) monitorizează procesul de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor, examinează și validează rezultatele acestora”;

1.2.16. la punctul 33, cuvântul „solicitantul” se substituie cu cuvintele „participantul la Programul de instruire și certificare sau deținătorul”, iar textul „3)-6)” – cu textul „2¹)-6)”;

1.2.17. punctul 34 va avea următorul cuprins:

„34. Membrii supleanți, selectați în ordine succesivă conform componenței nominale aprobate, vor înlocui membrii permanenți ai Comisiei de certificare, care au informat despre imposibilitatea participării la ședința comisiei menționate sau care se află în situația unui conflict de interese.”;

1.2.18. la punctul 40, subpunctul 2) va avea următorul cuprins:

„2) înaintează propuneri privind cerințele de admitere și participare la Programul de instruire și certificare, precum și de eliberare, menținere, suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională”;

1.2.19. se completează cu punctul 40¹ cu următorul cuprins:

„40¹. Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces.”;

1.2.20. la punctul 41:

1.2.20.1. la subpunctul 1), după cuvântul „recepționează” se introduce textul „și înregistrează cererile de înmatriculare la Programul de instruire și certificare, precum și”;

1.2.20.2. la subpunctul 3), după cuvântul „completează” se introduc cuvintele „certIFICATELE de evaluare a cunoștințelor și”;

1.2.20.3. la subpunctul 4), după cuvântul „ține” se introduc cuvintele „Registrul certificatelor de evaluare a cunoștințelor și”;

1.2.20.4. se completează cu subpunctul 4¹) cu următorul cuprins:

„4¹) gestionează informația de pe platforma <https://certificare-ai.mf.gov.md>”;

1.2.21. se completează cu punctul 41¹ cu următorul cuprins:

„41¹. Participanții la Programul de instruire și certificare, precum și deținătorii certificatelor de calificare profesională sunt responsabili pentru completarea și actualizarea datelor personale în profilul creat pe platforma <https://certificare-ai.mf.gov.md>.”;

1.2.22. la punctul 42, după cuvintele „se organizează” se introduc cuvintele „de către Ministerul Finanțelor cel puțin o dată pe an”;

1.2.23. punctul 46 va avea următorul cuprins:

„**46.** Ministerul Finanțelor organizează examenul de evaluare a cunoștințelor în termen de până la 15 zile de la data finalizării perioadei de instruire pentru nivelul respectiv sau în condițiile prevederilor punctului 19, prin aplicarea mecanismului de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor stabilit de Comisia de certificare.”;

1.2.24. se completează cu punctul 47¹ cu următorul cuprins:

„**47¹.** Accesul candidaților în sala de examen se realizează în baza actului de identitate valabil, prezentat în original.”;

1.2.25. la punctul 48, cuvântul „examinare” se substituie cu cuvântul „examen”;

1.2.26. se completează cu punctele 48¹ și 48² cu următorul cuprins:

„**48¹.** Până la începerea examenului de evaluare, candidații admiși la examen semnează o declarație de răspundere (conform modelului din anexa nr. 1²) prin care își asumă responsabilitatea de a respecta regulile de desfășurare a examenului și răspunderea pentru încălcarea acestora prin excluderea imediată din sala de examen și anularea rezultatului examenului.

48². Candidații excluși din sala de examen pentru încălcarea regulilor stabilite pentru desfășurarea examenului nu se admit la următoarea sesiune repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor.”;

1.2.27. la punctul 50, după cuvântul „repetată” se introduce textul „, de cel mult 2 ori,”, iar cuvintele „cursului de instruire” se substituie cu cuvântul „instruirii”;

1.2.28. punctul 52 va avea următorul cuprins:

„**52.** Certificatul de evaluare a cunoștințelor se eliberează candidaților care au promovat examenul, cu specificarea nivelului Programului de instruire și certificare (conform modelului din anexa nr. 2).”;

1.2.29. punctul 57 va avea următorul cuprins:

„**57.** Rezultatele examenului de evaluare, precum și decizia privind excluderea candidatului din sala de examen și anularea rezultatului examenului pentru încălcarea regulilor de desfășurare a examenului pot fi contestate la Comisia de certificare.”;

1.2.30. la punctul 66:

1.2.30.1. textul „pe suport de hârtie sau în format electronic (e-mail: certificare.ai@mf.gov.md), o cerere adresată Comisiei de certificare, anexând” se substituie cu textul „prin intermediul platformei <https://certificare-ai.mf.gov.md/>, o cerere la care se anexează”;

1.2.30.2. subpunctul 5) se completează cu textul „(conform modelului din anexa nr. 1¹)”;

1.2.31. punctul 67 va avea următorul cuprins:

„**67.** La necesitate, informațiile anexate la cererea de eliberare a certificatului de calificare profesională pot fi verificate prin solicitarea prezentării actelor confirmative în original.”;

1.2.32. se completează cu punctele 69¹, 69² și 69³ cu următorul cuprins:

„**69¹.** Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele forme de instruire:

1) externă, care prevede realizarea instruirilor în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, destinate diferitelor categorii de personal, organizate în țară sau peste hotare;

2) internă, care prevede organizarea instruirilor de către entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire.

69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de către prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnat(ă) de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se certifică participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an.

69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:

1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau ale angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare;

2) denumirea, seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia;

3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se certifică participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de desfășurare a acesteia;

4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se confirmă participarea;

5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”;

1.2.33. punctul 70 va avea următorul cuprins:

„**70.** Confirmarea orelor de dezvoltare profesională continuă acumulate se face în mod individual de către fiecare deținător al certificatului de calificare profesională prin depunerea unei cereri de menținere a certificatului, utilizând platforma <https://certificare-ai.mf.gov.md>, cu anexarea documentelor justificative care atestă acumularea orelor respective. Cererea de menținere a certificatului de calificare profesională se depune anual, cel târziu până la data de 31 ianuarie, începând cu anul următor anului în care a fost eliberat certificatul.”;

1.2.34. la punctul 72, cuvintele „la Comisia de certificare” se substituie cu textul „prin intermediul platformei <https://certificare-ai.mf.gov.md>”;

1.2.35. se completează cu punctele 73¹ și 73² cu următorul cuprins:

„73¹. Certificatul de calificare profesională se suspendă pentru perioada în care se produce una din situațiile prevăzute la punctul 71 și care este temei pentru suspendare.

73². Persoana care deține certificat de calificare profesională poate solicita anularea suspendării acestuia înainte de termen în baza unei cereri depuse la secretarul Comisiei de certificare în termen de 30 zile de la data încetării circumstanțelor care au servit temei pentru suspendare.”;

1.2.36. la punctul 75, după cifrele „74” se introduce textul „subpunctul 2)”;

1.2.37. la punctul 76, textul „aduce la cunoștința deținătorului certificatului și a entității publice în care acesta activează, în scris, de către Ministerul Finanțelor, în termen de 15 zile de la data emiterii” se substituie cu textul „publică pe site-ul web oficial al Ministerului Finanțelor în termen de 30 de zile de la data emiterii”;

1.2.38. la punctul 77, după cuvintele „Deciziile Comisiei de certificare” se introduc cuvintele „de suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională”;

1.2.39. anexa nr. 1 va avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 1
la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea
și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul
auditului intern în sectorul public

Model

DECLARAȚIE CU PRIVIRE LA CONFLICTUL DE INTERESE

Subsemnatul/Subsemnata _____,
(numele, prenumele)

în calitate de membru al Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public,
declar despre conflictul de interese cu candidatul _____,
(numele, prenumele)

care a solicitat _____
(înmatricularea la Programul de instruire și certificare/eliberarea/menținerea/suspendarea certificatului
de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public)

prin cererea depusă la data de _____, din motiv că _____.
(cauza conflictului de interese)

(data)

(semnătura) ”;

1.2.40. se completează cu anexele nr. 1¹ și nr. 1² cu următorul cuprins:

„Anexa nr. 1¹
la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea
și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul
auditului intern în sectorul public

Model

DECLARAȚIE PE PROPRIE RĂSPUNDERE privind veridicitatea informațiilor anexate

Subsemnatul/Subsemnata _____,
(numele, prenumele)

în calitate de candidat pentru participare la Programul de instruire și certificare în domeniul
auditului intern în sectorul public, pentru nivelul _____,
(de bază/intermediar/avansat)

cunoscând prevederile art. 352¹ din Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 cu privire
la falsul în declarații, declar pe proprie răspundere că documentele și datele furnizate în
cererea de înregistrare la program și documentele anexate la aceasta sunt adevărate.

(data)

(semnătura)

Anexa nr. 1²
la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea
și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul
auditului intern în sectorul public

Model

DECLARAȚIE DE RĂSPUNDERE cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor

Subsemnatul/Subsemnata _____,
(numele, prenumele)

în calitate de participant(ă) la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern
în sectorul public, pentru nivelul _____,
(de bază/intermediar/avansat)

îmi asum obligația de a respecta regulile de desfășurare a examenului de evaluare a
cunoștințelor și de comportament în sala de examen, după cum urmează:

1. să nu utilizez alte materiale decât cele repartizate de către membrii Comisiei de
certificare;

2. să nu introduc în sala de examen genți, sacoșe, poșete și altele asemenea, candidații
având obligația de a lăsa obiectele menționate în locul de depozitare a obiectelor personale
indicat de Comisia de certificare;

3. să nu dețin asupra mea sau la locul desfășurării examenului cărți, manuale,
dicționare, lucrări, notițe, tabele, însemnări, rezumate, ciorne, precum și orice alt purtător de
informație sau sursă de informare, indiferent dacă acestea sunt sau nu folosite;

4. să nu dețin asupra mea sau la locul desfășurării examenului calculatoare de buzunar, telefoane mobile, căști audio, ceasuri, stații de emisie-recepție a informației, precum și alte dispozitive/mijloace electronice de calcul sau de comunicare ce ar putea fi utilizate pentru rezolvarea testului de evaluare, inclusiv prin comunicare cu persoane aflate în afara sălii de examen;

5. să nu comunic cu ceilalți participanți la examen și să nu transmit sau să fac schimb de foi, ciorne, notițe sau alte materiale ce ar putea fi utilizate pentru rezolvarea testului de evaluare;

6. să nu utilizez calculatoarele din sala de examen în alte scopuri decât pentru accesarea platformei electronice de susținere a examenului;

7. să nu părăsesc sala de examen până la finalizarea testului de evaluare și expedierea acestuia pentru verificare.

Prin prezenta declarație, confirm că sunt informat(ă) despre faptul că în cazul încălcării regulilor menționate voi fi eliminat(ă) imediat din sala de examen, iar rezultatul examenului va fi anulat, indiferent dacă acțiunile/resursele/dispozitivele interzise au fost sau nu folosite pentru rezolvarea testului de evaluare, precum și despre faptul că, în temeiul pct. 48² din Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019, nu voi fi admis(ă) la următoarea sesiune repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor.

(data)

(semnătura) „”;

1.2.41. anexele nr. 2 și nr. 3 vor avea următorul cuprins:

„Anexa nr. 2
la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea
și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul
auditului intern în sectorul public

Model

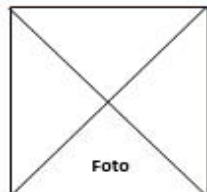
CERTIFICAT
de evaluare a cunoștințelor în domeniul auditului intern în sectorul public

	MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA
CERTIFICAT	
DE EVALUARE A CUNOȘTINȚELOR CORESPUNZĂTOR NIVELULUI	
(DE BAZĂ / INTERMEDLAR / AVANSAT)	
 al Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public	
 <i>Eliberat dlui / dnei</i> _____ (nume, prenume)	
 <i>cu punctaj acumulat</i> _____ (în cifre și litere)	
 Numărul certificatului Eliberat la data	
 Președintele Comisiei de certificare _____ (semnătura)	
 L.Ș.	

Anexa nr. 3
la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea
și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul
auditului intern în sectorul public

Model

CERTIFICAT
de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public

	MINISTERUL FINANTELOR AL REPUBLICII MOLDOVA	
Certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public		
Nr. _____ Seria _____ eliberat dlui / dnei _____ (nume, prenume)		
În baza deciziei Comisiei de certificare din Proces-verbal nr. _____ Ministrul Finanțelor _____ (semnătura)		
L.Ș. _____		
În baza art. 29 lit. g) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern		

”
”

2. Persoanele care, la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, efectuează activitate de audit intern în sectorul public, în termen de 2 ani, vor asigura dezvoltarea competențelor profesionale conform nivelului cerințelor funcției deținute, cu promovarea examenelor de evaluare a cunoștințelor.

Prim-ministru

DORIN RECEAN

Contrasemnează:

Ministrul finanțelor

Victoria Belous

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019, a fost elaborat de Ministerul Finanțelor (Direcția politici în domeniul controlului financiar public intern).
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în temeiul art. 6 lit. h) din Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern, în scopul realizării prevederilor art. 29 lit. b) și lit. g) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, care stabilesc că Ministerul Finanțelor este responsabil de elaborarea și actualizarea cadrului normativ în domeniu, precum și de dezvoltarea mecanismelor de certificare a auditorilor interni.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul hotărârii Guvernului este elaborat în scopul îmbunătățirii procedurii de certificare națională în domeniul auditului intern, implementată în sectorul public începând cu 29.11.2020, prin ajustarea cadrului normativ de competență a Ministerului Finanțelor. Actualmente se evidențiază capacitățile reduse ale auditorilor interni din autoritățile și instituțiile publice de a evalua sistematic întregul domeniu de activitate al entității, precum și sunt constatate dificultăți în implementarea standardelor profesionale, în special în ceea ce privește asigurarea calității activității realizate. În contextul insuficienței de cadre profesionale calificate pe piața muncii, care ar corespunde cerințelor de competențe aferente funcțiilor de auditor intern, este necesar consolidarea eforturilor pentru a completa posturile vacante și a eficientiza mecanismele de asigurare a calității activității de audit intern. Certificarea profesională în domeniul auditului intern în sectorul public este organizată de Ministerul Finanțelor cu scopul de a satisface cerințele de cunoștințe și abilități, necesare pentru exercitarea atribuțiilor funcției de audit intern, prin instruire și validare a calificării profesionale în domeniu. Sistemul național de certificare în domeniul auditului intern din sectorul public, implementat de Ministerul Finanțelor din noiembrie 2021, este una din realizările notorii pe segmentul Control Financiar Public Intern, prezentate Comisiei Europene în raportul pentru pachetul de extindere pentru anul 2023. Acesta a fost apreciat pozitiv de către experții SIGMA în Raportul de monitorizare a administrației publice din Republica Moldova din octombrie 2023, fiind un element de bază al Principiului 27 (lit. h) de organizare a Administrației Publice promovate de SIGMA, care stabilește că „<i>Auditorii interni dețin un certificat național sau recunoscut la nivel global. Organismul de coordonare (MF) asigură dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni.</i>” Totodată, experții SIGMA s-au expus asupra obstacole complexe nesoluționate, care vor limita semnificativ potențialul de progres și dezvoltare, referindu-se atât la necesitatea de consolidare a controlului intern managerial, cât și a auditului intern.

Drept răspuns la recomandările SIGMA de a aborda aspectele legate de capacitatea auditorilor interni și încurajarea ocupării posturilor vacante, astfel încât să își poată îndeplini eficient obligațiile și să sporească eficacitatea activității, precum și pentru abordarea deficiențelor identificate în procesele de planificare strategică și anuală a activității de audit intern, prin programe de formare profesională continuă și de sensibilizare, în Planul de acțiuni a Guvernului pentru anul 2024, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 887/2023, precum și în Planul de acțiuni pentru implementarea recomandărilor din Raportul de monitorizare SIGMA a performanței Republicii Moldova în administrația publică în raport cu principiile administrației publice, aprobat prin Dispoziția Guvernului nr. 182/2023, a fost inclusă acțiune de modificare a Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019. Concomitent, consolidarea cadrului normativ ce reglementează procesul de certificare în domeniul auditului intern va contribui la realizarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (Titlul IV, Capitolul 7, Art. 49).

Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023 – 2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023, dar și Programul de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 165/2024, stabilesc ca direcție prioritară de intervenție pe termen mediu *„Îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public”*. Ambele documente de politici publice reliefează ca problemă faptul că auditul intern nu dispune de capacitatea necesară pentru a furniza asigurări obiective privind eficacitatea controlului intern managerial și nici pentru a oferi consultanță relevantă și în timp util pentru activitatea entităților publice. Una din cauzele acesteia sunt lacunele în cunoștințele și abilitățile auditorilor interni, cu impact negativ asupra calității activității acestora, ceea ce duce la o scădere a credibilității funcției de audit intern. Astfel, în contextul inițiativei de consolidare a resurselor umane ale subdiviziunilor de audit intern, se consideră necesar extinderea și perfecționarea programul național de instruire și certificare pentru a putea absorbi un număr mai mare de auditori noi, care vor fi recrutați pentru a ocupa posturile vacante.

Este de menționat că, pe parcursul celor trei ani de implementare a mecanismului de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, pus în aplicare prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019, au fost identificate și efectuate mai multe îmbunătățiri ale procesului de dobândire, confirmare și dezvoltare a calificării profesionale. Pentru sporirea transparenței și gestionării eficiente a procesului de certificare, a fost dezvoltată și lansată în utilizare experimentală, platforma electronică <https://certificare-ai.mf.gov.md>, care facilitează depunerea, evidența și gestionarea cererilor participanților la Programul de instruire și certificare. Ca rezultat, începând cu anul 2021, când a fost inițiată certificarea națională în domeniul auditului intern în baza mecanismului reconceptualizat, constant s-a manifestat un interes sporit de participare din partea angajaților din sectorul public, în această perioadă la program fiind înmatriculați peste 220 persoane, numărul deținătorilor certificatelor de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public majorându-se cu circa 45%. Totuși, implementarea cu succes a Programului de instruire și certificare necesită a fi susținută de completări / modificări corespunzătoare ale cadrului normativ, propuse în prezentul proiect.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de hotărâre este elaborat în vederea actualizării cadrului normativ aferent dobândirii, confirmării și dezvoltării calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, prin îmbunătățirea procesului de instruire și certificare. Modificările propuse au fost elaborate urmare a examinării recomandărilor prezentate Guvernului ce se regăsesc în Raportul de monitorizare SIGMA a

performanței Republicii Moldova în administrația publică, prezentat la 24 octombrie 2023, precum și a recomandărilor membrilor Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, desemnată prin Ordinul MF nr. 55/2022, și Consiliul controlului financiar public intern, organ consultativ de coordonare a implementării și dezvoltării sistemului de control financiar public intern, instituit în baza Ordinului MF nr. 140/2018.

Principalele prevederi de modificări/completări ale proiectului se referă la:

- ajustarea prevederilor normative în contextul digitalizării procedurii de depunere, evidență și gestionare a cererilor de înmatriculare la Programul de instruire și certificare, precum și a cererilor de eliberare, menținere și suspendare a certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public;
- concretizarea componenței și atribuțiilor Comisiei de certificare, prin specificarea cerințelor față de persoanele desemnate ca membri ai acesteia, care poate fi angajat al unei autorități/instituții publice, ce deține certificat de calificare profesională și practică activitate de audit intern, specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, sau reprezentant al mediului academic;
- concretizarea condițiilor de participare la Programul de instruire și certificare, precum și optimizarea procesului de dezvoltare profesională, prin aplicarea diferitor forme de instruire în dependență de numărul participanților și diversificarea surselor de finanțare a activităților de instruire;
- stabilirea măsurilor de prevenire și contracarare a comportamentului neintegru din partea participanților în procesul de evaluare a cunoștințelor acumulate în cadrul Programului de instruire și certificare, precum și de asumare a răspunderii în cazul nerespectării regulilor de desfășurare a examenului prin limitarea posibilității de susținere repetată a acestuia;
- stabilirea criteriilor de eligibilitate/validitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Opțiunea alternativă analizată constă în păstrarea status-quo-ului și, implicit, gestionarea exclusiv fizică a procesului de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public. O dată cu creșterea numărului de participanți la Programul de instruire și certificare, a sporit gradul de dificultate a gestionării informațiilor și riscul admiterii erorilor în cadrul realizării procedurii de înregistrare, evidență și prelucrare a cererilor de înmatriculare, precum și a cererilor de eliberare, menținere și suspendare a certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public. Cadrul normativ actual este rigid în specificarea formelor de instruire organizate în cadrul Programului, limitând posibilitatea ajustării acestora în dependență de numărul participanților și diversificarea surselor de finanțare a activităților de instruire. Mai mult, prevederile normative sunt lacunare sau insuficiente pe aspecte de contracarare a comportamentului neintegru a participanților în procesul de evaluare a cunoștințelor, precum și de reglementare a criteriilor de eligibilitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public.

Astfel, păstrarea status-quo-ului nu poate fi considerată o alternativă recomandabilă, fiind luată decizia dezvoltării mecanismului de certificare a auditorilor interni din sectorul public.

4. Analiza impactului de reglementare
4.1. Impactul asupra sectorului public
Modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019 va contribui la consolidarea capacităților instituționale ale autorităților și instituțiilor publice în domeniul auditului intern. Aceste modificări vor asigura un cadru mai clar și structurat pentru dezvoltarea competențelor profesionale ale auditorilor interni, ceea ce va duce la o mai bună aplicare a standardelor profesionale. Prin introducerea unor cerințe clar definite privind instruirea, certificarea și menținerea calificărilor profesionale, va fi redus riscul de neconformitate în practicile de audit intern, asigurând o uniformizare și o creștere a calității activităților desfășurate în sectorul public. De asemenea, utilizarea platformei digitale https://certificare-ai.mf.gov.md pentru gestionarea procesului de certificare va îmbunătăți eficiența administrativă, reducând birocrăția și facilitând accesul la procesul de certificare pentru auditorii interni. În final, implementarea acestor modificări va contribui la o mai bună transparență și responsabilitate în utilizarea fondurilor publice, prin asigurarea unui corp de auditori interni bine pregătiți, capabili să contribuie la consolidarea controlului intern și la gestionarea riscurilor aferente activității entităților publice. Acest lucru va duce la o guvernare mai eficientă și la întărirea încrederii cetățenilor în gestionarea resurselor statului.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului nu implică cheltuieli financiare suplimentare din mijloacele bugetului public național. Sistemul informațional „Certificare în domeniul auditului intern” a fost dezvoltat și lansat în utilizare experimentală începând cu 31.01.2023 în baza Ordinului ministrului finanțelor nr.11/2023 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2023, nr. 62-64 art. 211), funcționând eficient fără a necesita alocații financiare suplimentare din bugetul de stat pentru dezvoltarea acestuia. Totodată, activitățile de instruire și examenele de evaluare a cunoștințelor, desfășurate în cadrul Programului de instruire și certificare, precum și menținerea funcționalității sistemului informațional sunt asigurate în baza contractului încheiat anual între Ministerul Finanțelor și I.P. „Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe”. Totodată, conform pct. 35 al Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019, președintele, membrii permanenți și membrii supleanți ai Comisiei de certificare nu beneficiază de remunerare sau facilități pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute în Regulament.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Nu este aplicabil.
4.4. Impactul social
Proiectul nu vizează în mod direct anumite categorii demografice sau sociale, întrucât nu presupune măsuri care să influențeze direct gradul de ocupare a forței de muncă, nivelul de salarizare, sănătatea și securitatea în muncă sau accesul la servicii sociale, educaționale și culturale. Cu toate acestea, prin promovarea unui sistem de certificare transparent, clar și accesibil, proiectul poate contribui la îmbunătățirea accesului egal la oportunități profesionale pentru auditorii interni.

Digitalizarea procesului facilitează accesul la Programul de instruire și certificare pentru un număr mai mare de candidați, inclusiv pentru cei din regiuni, eliminând necesitatea deplasării și reducând costurile indirecte asociate cu participarea la Program. Astfel, se sprijină dezvoltarea unei comunități profesionale mai largi și mai diverse în domeniul auditului intern, oferind oportunități egale tuturor celor interesați să își dezvolte competențele profesionale. În plus, prin creșterea nivelului de calificare profesională a auditorilor interni, proiectul va contribui indirect la îmbunătățirea calității serviciilor publice și a transparenței în utilizarea fondurilor publice, ceea ce reprezintă un beneficiu social important pentru întreaga populație.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
În cadrul procesului de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, datele cu caracter personal, care necesită a fi protejate sunt colectate, prelucrate și păstrate în Sistemul informațional „Certificare în domeniul auditului intern”. Măsurile de protecție și securitate a datelor din sistemul informațional reprezintă o parte componentă a lucrărilor de creare, dezvoltare și exploatare a acestuia. Asigurarea securității, confidențialității și integrității datelor prelucrate în cadrul Sistemului informațional „Certificare în domeniul auditului intern” se efectuează de către subiecții cu drepturi de acces la sistem, cu respectarea strictă a cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal. Schimbul informațional se efectuează cu utilizarea mijloacelor software și hardware, doar prin canale securizate, asigurând integritatea și securitatea datelor. Acces la datele gestionate prin intermediul sistemului informațional se acordă doar utilizatorilor autorizați, care sunt funcționari publici din cadrul Ministerului Finanțelor (Direcției politice în domeniul controlului financiar public intern) cu atribuții de gestionare a procesului de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, precum și membrilor Comisiei de certificare desemnați prin ordinul Ministrului Finanțelor nr. 55/2022.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu introduce măsuri discriminatorii și nu afectează echitatea și egalitatea de gen. Accesul la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este asigurat în mod egal pentru toate persoanele eligibile, indiferent de gen, apartenență etnică, religioasă sau orice alt criteriu social. Modificările propuse urmăresc exclusiv creșterea calității procesului de formare și certificare a auditorilor interni din sectorul public, contribuind astfel la dezvoltarea unui corp profesionist de auditori care să aducă plus valoare la gestionarea responsabilă și eficientă a fondurilor publice. Toate persoanele care îndeplinesc criteriile de eligibilitate stabilite vor avea acces egal la formare, evaluare și certificare profesională, consolidând astfel un sistem transparent și incluziv.
4.5. Impactul asupra mediului
Proiectul nu are un impact direct (negativ sau pozitiv) asupra mediului înconjurător. Modificările propuse nu implică utilizarea resurselor naturale regenerabile sau neregenerabile, deoarece vizează exclusiv ajustări normative și procedurale. Activitățile prevăzute, inclusiv digitalizarea procesului prin implementarea Sistemului informațional „Certificare în domeniul auditului intern”, contribuie la reducerea consumului de hârtie și a necesității de deplasare fizică pentru depunerea actelor de înmatriculare, având astfel un impact indirect pozitiv asupra mediului. Implementarea noilor prevederi nu generează emisii de gaze cu efect de seră, deșeuri sau alte substanțe poluante, neavând un impact asupra biodiversității, conservării ecosistemelor, economiei circulare sau

eficienței energetice. În concluzie, proiectul nu are un impact negativ asupra mediului înconjurător și sprijină tendința de digitalizare și eficientizare a proceselor administrative.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsurile normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Proiectul actului normativ nu se supune expertizei de compatibilitate dat fiind faptul că nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.
5.2. Măsurile normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Proiectul de hotărâre nu conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului actului normativ a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor https://mf.gov.md/ro/content/anun%C8%9B-privind-ini%C8%9Bierea-elabor%C4%83rii-proiectului-498. Proiectul a fost supus procedurii de avizare în conformitate cu prevederile art. 32 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, precum și consultat public, respectând prevederile Legii nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, prin plasarea anunțului pe pagina oficială a Ministerului Finanțelor https://mf.gov.md/ro/content/proiectul-hg-pentru-modificarea-hg-nr-5562019-pentru-approbarea-regulamentului-privind și pe portalul www.particip.gov.md. Principalii actori care au fost implicați în procesul de avizare și consultare publică sunt ministerele și unele autorități administrative centrale de specialitate, Curtea de Conturi a Republicii Moldova, Congresul Autorităților Locale din Moldova, Asociația Auditorilor Interni din Republica Moldova, Consiliul controlului financiar public intern, în rezultat fiind recepționate 83 propuneri, obiecții și recomandări la textul proiectului, rezultatele examinării cărora sunt prezentate în tabelul de sinteză.
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de hotărâre a fost supus <i>expertizei anticorupție</i> în conformitate cu prevederile art. 35 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acestora sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect. Urmare a raportului de expertiză anticorupție nr. EHG25/10269 din 10.01.2025, Centrul Național Anticorupție a concluzionat că, în procesul de promovare a proiectului, transparența în procesul decizional a fost integral asigurată. Textul proiectului este expus într-un limbaj simplu, clar și concis, cu respectarea regulilor gramaticale și de ortografie, întrunind cerințele prevăzute de art.54 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative. În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte normative în vigoare. Proiectul promovează interesul public privind îmbunătățirea procesului de instruire și certificare a calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Proiectul de hotărâre a fost supus <i>expertizei juridice</i> în conformitate cu prevederile art. 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, iar rezultatele acestora sunt incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor la proiect. Conform expertizei juridice nr. 04/1-233 din 09.01.2025, Ministerul Justiției nu

a identificat obiecții de ordin conceptual. Totodată au fost prezentate unele propuneri de tehnică legislativă, care au fost luate în considerare la definitivarea proiectului. Proiectul de hotărâre <i>nu cade sub incidența altor expertize</i> necesare de a fi efectuate în condițiile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Proiectul elaborat se încadrează în cadrul normativ, iar adoptarea acestuia nu impune necesitatea modificării sau abrogării altor acte normative. Totodată, pentru implementarea prevederilor proiectului va fi necesară adoptarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea resursei informaționale „Certificarea în domeniul auditului intern” formate de Sistemul informațional integrat al finanțelor publice.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ va fi necesar adoptarea proiectului de hotărâre a Guvernului cu privire la aprobarea resursei informaționale „Certificarea în domeniul auditului intern” formate de Sistemul informațional integrat al finanțelor publice. Concomitent, Ministerul Finanțelor va revizui Programul de instruire și certificare în domeniul auditului în sectorul public, care va stabili criteriile de eligibilitate, setul minim de module și subiectele de instruire pe care o persoană trebuie să le asimileze, durata de instruire, precum și nivelul minim de competențe profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern.

MINISTRU

Victoria BELOUS

Sinteza
obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor) la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.556/2019 (număr unic 572/MF/2024)

Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică			
Ministerul Culturii (scr. nr.06-09/2103 din 04.07.2024)		Lipsa de obiecții și propuneri	----
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale (scr. nr. 17-3578 din 02.07.2024)		Lipsa de obiecții și propuneri	----
Curtea de Conturi (scr. nr. 03-546-24 din 05.07.2024)	1.	La punctul 48 ² cu care urmează a fi completat proiectul Regulamentului propus spre avizare, după cuvintele „a cunoștințelor” se completează cu fraza „Candidații excluși pentru încălcarea regulilor stabilite privind desfășurarea examenului, au dreptul să aplice la examenul de certificare ca urmare a participării la o nouă sesiune de instruire”. Or, limitarea posibilității de susținere repetată a examenului pentru obținerea certificatului de auditor intern în sectorul public, în viziunea noastră, nu înseamnă și interzicerea definitivă a participării la acesta. Considerăm că acest fapt urmează a fi specificat, pentru a nu crea situații de interpretare greșită a normei.	Nu se acceptă Proiectul nu limitează dreptul candidaților, inclusiv celor care au încălcat regulile de desfășurare a examenului de evaluare, de a aplica repetat pentru participare la o nouă sesiune de instruire în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public (<i>în continuare Program</i>). Astfel, este de menționat că scopul implementării Programului este de a dezvolta și confirma prin evaluare competențe (cunoștințele) profesionale în domeniul auditului intern. În acest context, prin prevederile pct. 48 ² din Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public (<i>în continuare Regulament nr. 556/2019</i>), pentru contracararea comportamentului neintegru în cadrul examenelor de evaluare a cunoștințelor, candidaților care au încălcat regulile stabilite li se va limita dreptul de participare la următoarea sesiune repetată a examenului. De menționat că, conform pct. 50 din Regulamentul nr.556/2019, în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult <u>2 ori</u> , la examen, conform graficului stabilit de

		Totodată, menționăm că Curtea de Conturi susține proiectul menționat și alte propuneri și sugestii la acesta nu are.	Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii. Astfel, candidatului care a încălcat regulile de comportament în sala de examen i se oferă doar o singură posibilitate de a susține repetat examen, fără obligația de participare la o nouă sesiune de instruire. În cazul nepromovării acesteia, candidatul va putea aplica pentru înmatriculare la o nouă sesiune de instruire pentru același nivel al Programului cu susținerea ulterioară a examenului.
Ministerul Sănătății (scr. nr. 06/2663 din 05.07.2024)	2.	Susține proiectul cu următoarele propuneri. În Secțiunea 5: pct. 68 va avea următorul cuprins: „Termenul de valabilitate al certificatului de calificare profesională este nelimitat, cu condiția menținerii acestuia prin dezvoltarea profesională continuă, asigurat de entitatea, în cadrul căreia activează unitatea de audit conform instrucțiunilor stabilite de acesta.”	Nu se acceptă Obligațiile angajatorului de organizare a procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a salariaților sunt prevăzute de cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă și anume: Conform prevederilor art. 213, alin. (2) din Codul muncii, <i>„în cadrul fiecărei unități persoană juridică, angajatorul, în comun cu reprezentanții salariaților, întocmește și aprobă anual planurile de formare profesională”</i> , iar conform alin. (3) din același articol <i>„condițiile, modalitățile și durata formării profesionale, drepturile și obligațiile părților, precum și volumul mijloacelor financiare alocate în acest scop (în mărime de cel puțin 2 la sută din fondul de salarizare al unității), se stabilesc în contractul colectiv de muncă sau în convenția colectivă.”</i> În acest context, modul de organizare a procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici este reglementat și prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, art. 37, alin. (2) din legea menționată stabilește că <i>„autoritatea publică asigură organizarea unui proces sistematic și planificat de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, inclusiv a funcționarilor publici debutanți, care să includă: a) acumularea, aprofundarea și/sau actualizarea cunoștințelor; b) dezvoltarea abilităților și deprinderilor de muncă; c) modelarea atitudinilor profesionale, necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.”</i> Concomitent, art.37, alin. (3), lit. c), d) și e) din Legea 158/2008 prevede că <i>„la organizarea procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, autoritatea publică are obligația de a asigura participarea funcționarilor publici la activitățile de formare și dezvoltare profesională continuă relevante domeniilor de activitate, de a asigura diverse activități de formare și dezvoltare profesională continuă cu o durată de cel</i>

			<i>puțin 40 de ore anual, precum și de a prevedea în bugetul anual al autorității respective mijloace pentru finanțarea activităților de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare, organizate de entitatea publică responsabilă de formarea și dezvoltarea profesională a personalului din administrația publică sau de alți prestatori de servicii de formare și dezvoltare profesională.”</i>
	3.	La pct. 70 propunem să fie expusă perspectiva referitoare la situația în care nu este prezentată confirmarea orelor de dezvoltare profesională, deoarece formularea actuală nu evidențiază în mod adecvat consecințele acestei absențe.	Se acceptă Propunerea Ministerului Sănătății se regăsește în prevederile pct. 69 și 74 din Regulamentul nr.556/2019. Astfel, pct. 69 din Regulament prevede că „<i>pentru menținerea certificatului de calificare profesională, deținătorul acestuia este obligat să își îmbunătățească cunoștințele, priceperea și alte competențe necesare prin participarea la diverse forme de dezvoltare profesională continuă în domeniul controlului financiar public intern, managementului finanțelor publice, administrării publice și/sau în domeniul specific activității entității publice în care desfășoară activitatea de audit intern, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice anual, cu excepția perioadei de suspendare a activității.</i>” În această ordine de idei, consecințele neîndeplinirii cerințelor de dezvoltare profesională continuă prevăzute la pct. 69 din Regulamentul nr.556/2019 sunt reglementate de prevederile pct. 74 subpct. 2) care stabilește că: „74. Ministerul Finanțelor, la decizia Comisiei de certificare, <u>retrage</u> <u>certificatul de calificare profesională</u> în cazul în care: 2) titularul certificatului de calificare profesională a încălcat cerințele de dezvoltare profesională continuă prevăzute la punctul 69; ”. Concomitent, este de menționat că, în conformitate cu prevederile pct. 75 din Regulament: „<i>Persoana al cărei certificat de calificare profesională a fost retras în temeiul punctului 74 subpunctului 2) este în drept să depună o cerere de eliberare a certificatului de calificare profesională după susținerea repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor la nivelul avansat al Programului de instruire și certificare.</i>”
Ministerul Muncii și Protecției Sociale (scr. nr. 03/3615 din 09.07.2024)		Lipsa de obiecții și propuneri	----

Ministerul Afacerilor Externe (scr. nr. DI/3/041-7214 din 09.07.2024)		Lipsa de obiecții și propuneri	----
Casa Națională de Asigurări Sociale (scr. nr. 9981 din 10.07.2024)	4.	La pct. 1 din Proiectul Hotărârii Guvernului: Pe tot parcursul textului, mențiunea privind Anexa nr. 4, de adus în concordanță cu denumirea propusă „Declarație privind veridicitatea informațiilor anexate”.	Se acceptă Textul Anexei 4 la Regulamentul nr.556/2019 a fost modificat conform recomandării Casei Naționale de Asigurări Sociale.
	5.	La pct. 1 din Proiectul Hotărârii Guvernului: La subpct.10, necesită a fi specificat numărul minim de candidați ce urmează a fi înmatriculați la Programul de instruire și certificare, pentru desfășurarea activităților de dezvoltare profesională.	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe (cunoștințe și abilități) prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Astfel, stabilirea unui număr minim de participanți ce urmează a fi înmatriculați la Program pentru a desfășura activități de dezvoltare profesională, ar putea perturba sau tergiversa procesul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, în situații când nu se acumulează un număr minim de persoane. Scopul modificării pct. 10 din Regulamentul nr. 556/2019 constă în faptul de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulamentul nr.556/2019, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor.
	6.	La pct. 1 din Proiectul Hotărârii Guvernului: La subpct.11, nu este clar dacă experiența de formator, urmează a fi confirmată/documentată.	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor

			antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.
7.	La pct.1 din proiectul Hotărârii Guvernului: La subpct. 25, la conținutul pct. 48 ¹ se propune de prevăzut „declarația de răspundere” ca anexă.	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1 ² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor. Punctul 48 ¹ va avea următorul cuprins: „ <i>Până la începerea examenului de evaluare, candidații admiși la examen semnează o declarație de răspundere (conform modelului prezentat în anexa nr. 5) prin care își asumă responsabilitatea de a respecta regulile de desfășurare a examenului stabilite de Comisia de certificare și răspunderea pentru încălcarea acestora prin excluderea imediată din sala de examen și anularea rezultatului examenului.</i> ”.	
8.	La pct.1 din proiectul Hotărârii Guvernului: Totodată se propune de completat pct. 48 ² după sintagma „nu se admit la următoarea sesiune repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor” cu sintagma „întru asigurarea acordării dreptului candidaților de a relua susținerea examenului”.	Nu se acceptă Propunerea înaintată este contrară cu scopul inițial al completării propuse la pct. 48 ² . Astfel, este de menționat că scopul implementării Programului este de a dezvolta și confirma prin evaluare competențe (cunoștințe) profesionale în domeniul auditului intern. În acest context, prin prevederile pct. 48 ² din Regulamentul nr.556/2019 se urmărește contracararea comportamentului neintegru în cadrul examenelor de evaluare a cunoștințelor, prin limitarea dreptului de participare la următoarea sesiune repetată a examenului a candidaților care au încălcat regulile stabilite. De menționat că, conform pct. 50 din Regulamentul, în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii. Astfel, candidatului care a încălcat regulile de comportament în sala de examen i se oferă doar o singură posibilitate de a susține repetat examen, fără obligația de participare la o nouă sesiune de instruire. În cazul nepromovării acesteia, candidatul va putea aplica pentru înmatriculare la o nouă sesiune de instruire pentru același nivel al Programului cu susținerea ulterioară a examenului.	
9.	La pct.1 din proiectul Hotărârii Guvernului: La subpct. 30, la conținutul pct. 69 ¹ se propune de specificat care sunt criteriile de	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea	

	eligibilitate/validitate a documentelor prezentate ce justifică dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni.	profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³ cu următorul cuprins: „69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire: 1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare; 2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire. 69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an. 69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente: 1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare; 2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia; 3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia; 4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea; 5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”
10.	La pct.1 din proiectul Hotărârii Guvernului: La subpct.37, la Anexa nr.2, în modelul certificatului, după cuvintele „Programului de	Se acceptă Anexa nr. 2 a fost completată conform recomandării.

		instruire”, de completat cu cuvintele „și certificare”.	
	11.	La pct.2 din proiectul Hotărârii Guvernului: Considerăm oportun descrierea situației în cazul candidaților care nu au promovat examenul de evaluare a cunoștințelor, întru asigurarea respectării prevederilor pct.3 din Regulament.	Se acceptă În conformitate cu pct. 50 din Regulamentul nr.556/2019, <i>„în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv.”.</i> Totodată, pct. 3 și pct. 4 din Regulament au fost modificate întru clarificarea obligației cu privire la participarea la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public. Cât privește procesul de gestionare a resurselor umane, inclusiv cele de audit intern, în cadrul entităților publice (recrutarea, angajarea, detașarea, concedierea, transferul în funcții etc.), acesta ține de responsabilitatea conducătorului entității în conformitate cu cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă (Codul Muncii, Lege nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, etc). În acest context se menționează că art. 27 alin. (3) din Lege nr. 158/2008 stabilește că <i>„candidatul la ocuparea funcției publice trebuie să întrunească și cerințele specifice minime pentru ocuparea respectivei funcții, stabilite în Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155 din 21 iulie 2011.</i> Ca urmare, Lege nr. 155/2011 pentru aprobarea Clasificatorului unic al funcțiilor publice, stabilește cerințe specifice minime pentru funcțiile publice de auditor intern superior și auditor intern principal. Suplimentar la cele menționate, art. 19 alin. (6) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern stabilește că <i>„Conducătorul subdiviziunii de audit intern deține certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, eliberat de către Ministerul Finanțelor, sau certificat de calificare cu recunoaștere internațională în domeniul auditului intern.</i> Conform art. 2 din legea menționată, <i>prevederile legii se aplică autorităților/instituțiilor bugetare, autorităților bugetare independente/autonome, autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor de stat/municipale, societăților</i>

			<i>comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entităților/autorităților independente responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei.”.</i>
12.	La punctul 14 din Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public textul: “La necesitate, informația anexată la cererea de înmatriculare poate fi verificată prin solicitarea prezentării actului confirmativ în original.” de substituit cu următorul text: “Documentele menționate la pct.11, urmează a fi prezentate împreună cu actele confirmative în original, în vederea verificării veridicității acestora”. <u>Argumentare:</u> Întru excluderea interpretărilor în mod diferit, s-a stabilit necesar excluderea sintagmei „poate” din pct.14. Totodată, având în vedere complexitatea modulelor/subiectelor de instruire și a testului grilă propus la examenul de evaluare a cunoștințelor, în viziunea noastră, autoinstruirea candidaților poate fi organizată pentru participanții la nivelul intermediar și avansat, cu excepția nivelului de bază.	Nu se acceptă Unul din obiectivele specifice ale Programului de dezvoltare al controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027 constă în îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public, inclusiv prin digitalizarea procesului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public pentru a spori atractivitatea funcției și pentru a susține eforturile de recrutare a noilor auditori interni. Astfel, digitalizarea procesului de depunere și prelucrare a cererilor și documentelor anexate pentru participare la Programul de instruire și certificare va face procesul mai transparent și mai rapid. Iar pentru a asigura prezentarea informațiilor veridice, în conformitate cu prevederile pct. 11, subpct. 5 din Regulamentul nr.556/2019, candidații sunt solicitați să completeze și să depună concomitent cu cererea de participare la Program o Declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor/documentelor anexate. În acest context, la apariția unor suspiciuni cu privire la veridicitatea informațiilor/documentelor prezentate de candidatul la etapa depunerii cererii de participare la Program, Comisia de certificare poate solicita prezentarea actului confirmativ în original pentru verificarea veridicității acestuia. Conform art. 29 lit. f) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, Ministerul Finanțelor coordonează și/sau organizează instruirea auditorilor interni în sectorul public. În temeiul prevederilor normative menționate, forma desfășurării activităților de instruire în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public se stabilește de către Ministerul Finanțelor reieșind din numărul candidaților înmatriculați la Program și disponibilitatea formatorilor. Pentru a face procesul de instruire mai flexibil și mai accesibil candidaților la Program, precum și pentru a nu perturba procesul de instruire și certificare în cazul unui număr mic de participanți activitățile de instruire pot fi organizate în format off-line, on-line, webinar, autoinstruire, combinat, etc. Indiferent de forma de desfășurare a activităților de instruire, toate materialele de instruire sunt accesibile participanților în perioada desfășurării programului, cu un număr de accesări	

			nelimitat pe platforma „E-learning” și pot fi descărcate de participanți de pe platforma pentru studiu individual.
13.	La pct.10, subpunctul 1)	„formarea profesională” de revizuit sau de substituit cu cuvintele „deține diplomă de studii superioare în unul dintre domeniile: economic, drept, administrare, tehnologii informaționale, eliberată de o instituție de învățământ superior din Republica Moldova sau în cazul efectuării studiilor într-un alt stat, diploma de studii să fie recunoscută și echivalată de către Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova”, întru asigurarea aducerii în concordanță cu cerințele specifice minime din anexa la Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr.155/2011. Totodată, propunem de completat cu următoarele subpuncte, care să includă: 5) are capacitate deplină de exercițiu; 6) nu are antecedente penale nestinse.	Nu se acceptă Regulamentul nr.556/2019 stabilește în calitate de criteriu de eligibilitate pentru admiterea la Program de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public „formarea profesională”, care se referă la studiile pe care le dețin potențialii participanți. Este de menționat Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern, care stabilește regulile de organizare și desfășurare a activității de audit intern în sectorul public, conform art. 2 al acesteia, se aplică tuturor <i>autorităților/instituțiilor bugetare, autorităților bugetare independente/autonome, autorităților/instituțiilor publice la autogestiuine, întreprinderilor de stat/municipale, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entităților/autorităților independente responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei</i>. Totodată, conform art. 17 alin. (2) al aceleiași legi, <i>obiectul auditului intern cuprinde toate sistemele, activitățile și procesele entității publice</i>. Astfel, limitarea accesului la Program doar a persoanelor cu studii în domeniul financiar, juridic, administrare și IT, nu va asigura competențele necesare echipelor de audit intern pentru evaluarea proceselor operaționale de bază gestionate de entitățile publice, având în vedere spectrul larg de domenii și specificul de activitate a acestora. În același context se menționează că, în conformitate cu art. 3 din Codul de educație nr. 152/2014, formarea profesională este procesul de instruire în urma căruia se obține o calificare atestată printr-un certificat sau o diplomă și suplimentul la diplomă conform modelului Europass, eliberate în condițiile legii. De asemenea, condițiile de eligibilitate propuse pentru candidații la Programul de instruire și certificare, și anume: „de a avea capacitate deplină de exercițiu” și „de a nu avea antecedente penale nestinse”, sunt specifice procesului de angajare, fiind reglementate de Codul muncii al Republicii Moldova și alte acte normative de reglementare a raporturilor de muncă. De exemplu, Legea nr. 158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public stabilește modul de încadrare în serviciu și anume, art. 27 alin. 1, lit. c) și h) din legea menționată prevăd că candidatul la funcție publică trebuie să aibă capacitate

		deplină de exercițiu, precum și să nu aibă antecedente penale nestinse pentru infracțiuni săvârșite cu intenție. Procesul de instruire și certificare reglementat prin Regulamentul nr.556/2019 nu presupune stabilirea /modificarea raporturilor de muncă, ci are ca scop dezvoltarea profesională continuă în domeniul auditului intern în sectorul public. În acest context, în conformitate cu prevederile pct. 11, sbpct.4¹) din Regulamentul nr.556/2019, candidatul la Program se obligă să prezinte documentul ce confirmă locul actual de muncă, emis de angajator la data depunerii cererii de participare la Program de instruire și certificare. Aceasta presupune că candidatul are statut de salariat/angajat eligibil pentru desfășurarea activității de bază.
14.	La secțiunea a 4-a a Regulamentului „Desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor”: se propune de completat cu următoarele puncte suplimentare: 1) Candidatul se prezintă la examenul de certificare cu un act de identitate în original; 2) Domeniile/disciplinele care vor fi incluse la examenul de certificare, în dependență de nivelul pentru care participă candidatul (de exemplu: a) audit: standardele naționale de audit intern, Codul etic, Carta de audit, Normele de audit intern în sectorul public; b) control financiar public intern: standardele naționale de control intern; c) managementul finanțelor publice: principiile și bazele contabilității, cerințele legislative privind contabilitatea și raportarea financiară; d) gestiunea tehnologiilor informaționale și a sistemelor computerizate; e) administrarea publică, etc.).	Se acceptă parțial Regulamentul nr.556/2019 va fi completat cu pct. 47¹: „<i>Accesul candidaților în sala de examen este permis în baza actului de identitate valabil, prezentat în original.</i>” Totodată, se menționează că scopul Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public este <i>de a stabili procesul de organizare și evaluare a pregătirii profesionale a auditorilor interni, a auditorilor interni superiori, a auditorilor interni principali și a personalului cu funcții de conducere a activității de audit intern în sectorul public.</i> Concomitent, domeniile/disciplinele de instruire și evaluare sunt expuse în Programul de instruire și certificare care stabilește <i>setul minim de module și subiectele de instruire pe care o persoană trebuie să le asimileze, durata de instruire, precum și cadrul de competențe profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern în sectorul public.</i> Este de menționat că în conformitate cu pct. 7 din Regulamentul nr.556/2019, Programul de instruire și certificare este structurat pe trei niveluri, fiecare corespunzând unui nivel de competență profesională necesar pentru exercitarea atribuțiilor în funcția publică deținută. Modulele și subiectele detaliate de instruire pe nivele sunt stabilite în Programul de instruire și certificare, avizat de Consiliul controlului financiar public intern și aprobat de Ministerul Finanțelor.

	15. Activitățile realizate de subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor, de divizat în secțiune separată și de completat cu faptul că angajații din cadrul subdiviziunii menționate pot participa la susținerea examenului de certificare cu condiția că, lista itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, nu este elaborată conform prevederilor pct.40 subpunctul 3), întru asigurarea evitării conflictului de interese.	Se acceptă parțial Potrivit prevederilor pct. 40, alin. 3 din Regulamentul nr.556/2019, subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor (DPCFPI) elaborează lista itemilor/subiectelor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire și certificare. Acestea cuprind principalele aspecte ale materialului de instruire, care urmează a fi asimilate de fiecare participant la Program. În conformitate cu prevederile pct. 31 sbpct. 2) și pct. 45 din Regulament, lista itemilor se aprobă de Comisia de certificare și, ulterior, se publică pe pagina web a Ministerului Finanțelor. Astfel informația privind itemii de evaluare nu este confidențială. Mai mult, Ministerul Finanțelor are obligația să o facă publică cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării examenului de evaluare. Întrebările testului de evaluare a cunoștințelor, susținut în cadrul examenului, sunt elaborate de către formatorii din cadrul Programului pe baza itemilor stabiliți. În acest context, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat, activități de control care strict limitează accesul la întrebările testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora. La prelucrarea întrebărilor de evaluare participă doar angajații care au astfel de atribuții stabilite în fișe de post, cu condiția că aceștia au susținut deja examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul respectiv. De asemenea, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și examinarea întrebărilor de evaluare (formatorii, reprezentantul Centrului de instruire al I.P. CTIF și MF) este minimizat, fiecare semnând o declarație de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare înaintea fiecărei sesiuni de instruire și examinare. În acest sens, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu un punct nou care stabilește că: „Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces”. Concomitent, Regulamentul nr.556/2019 stabilește proceduri de prevenire și tratare a conflictului de interese a membrilor Comisiei de certificare și a participanților la Program, iar procesul de examinare a persoanelor care sunt implicate în implementarea Programului (cum ar fi formatorii, angajații
--	---	--

			DPCFPI a MF și Centrului de instruire al I.P. CTIF) este supus unei monitorizării mai stricte din partea Comisiei de certificare. În aceeași ordine de idei, stabilirea unor condiții speciale/diferite de participare la Program pentru angajații DPCFPI poate fi tratat ca discriminarea ori limitarea dreptului la dezvoltarea profesională continuă.
	16.	Prevederile pct.69 cu privire la menținerea certificatului de calificare profesională, de adus în concordanță cu noile prevederi propuse pentru pct.10, privind excluderea subpunctului 3) „calitatea de angajat în sectorul public”, întru asigurarea prezentării certificatelor aferente activității realizate de persoanele care activează în alte domenii.	Se acceptă Întru concretizarea și detalierea aspectelor legate de menținerea certificatului de calificare profesională, Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³.
Ministerul Afacerilor Interne (scr. nr. 32/2901 din 11.07.2024)	17.	La pct. 31 din Regulament se propune includerea atribuției de verificare a răspunsurilor din lista itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire, precedată de semnarea unei declarații de confidențialitate, întru evitarea interpretărilor ulterioare ale fiecărui participant cu privire la calitatea acestora.	Se acceptă Conform mecanismului stabilit de Comisia de certificare în temeiul pct. 31 subpct. 1) din Regulamentul nr. 556/2019, examenele de evaluare a cunoștințelor acumulate în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public sunt desfășurate pe platforma digitală „E-Learning”. Astfel, testul de evaluare este generat, în mod automatizat, individual fiecărui participant prin intermediul platformei „E-Learning”. După finalizarea testului candidații sunt informați despre rezultatul obținut prin afișarea pe ecran a punctajului final acumulat, determinat în mod automatizat de către sistem. Raportul cu privire la rezultatele examenelor de evaluare a cunoștințelor sunt ulterior validate de către membrii Comisiei de certificare care au monitorizat examenele. În cazul dezacordului participantului cu rezultatele examenului de evaluare, acesta depune o cerere de contestare care se examinează de către Comisia de certificare în temeiul pct.31 subpct. 6) din Regulament în conformitate cu procedura stabilită în pct. 57-61. Astfel, pct. 60 din Regulamentul nr. 556/2019 prevede că, Comisia de certificare examinează aspectele expuse de către candidat în cererea de contestare, precum și <u>rezultatele obținute de acesta</u>. Prin urmare, Comisia de certificare are stabilită competența și atribuția de a verifica răspunsurile oferite de participanți în cadrul testului de evaluare. Concomitent este de menționat că, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat, activități de control care strict limitează accesul la întrebările

			testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora și neadmiterea diseminării lor către persoane terțe sau utilizarea în alte scopuri decât cele stabilite, fapt care ar avea ca impact compromiterea pe viitor a examenului. Astfel, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și examinarea întrebărilor de evaluare este minimizat, acestea semnând declarații de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare.
	18.	La pct. 72 se propune de indicat si mecanismul de anulare a suspendării și repunerea în drepturi a titularului certificatului de calificare profesională.	Se acceptă Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat cu pct. 73¹ și 73² cu următorul conținut: „73¹. <i>Certificatul de calificare profesională se suspendă pentru perioada în care se produc una din situațiile prevăzute la punctul 71 și care este temei pentru suspendare.</i> 73². <i>Persoana care deține certificat de calificare profesională poate solicita anularea suspendării acestuia înainte de termen în baza unei cereri depuse la secretarul Comisiei de certificare în termen de 30 zile de la data încetării circumstanțelor care au servit temei pentru suspendare.</i>”
Centrul Național Anticorupție (scr. nr. 06/2/11351 din 11.07.2024)	19.	La pct. 1 subpct.9), potrivit textului propus pentru pct. 13 din Regulament este stabilit că, la programul de instruire certificare sunt admiși candidații care la data depunerii cererii de înmatriculare la program întrunesc condițiile de eligibilitate stabilite. Norma nu este suficient de clară și precisă în privința situațiilor care pot apărea după depunerea cererii de înmatriculare la program, cum ar fi încetarea raporturilor de serviciu/eliberare/destituirea din funcția de auditor intern în sectorul public. Această situație poate genera riscuri de cheltuieli nejustificate și abuzuri, prin organizarea cursurilor de instruire sau admiterea la examenul de evaluare a cunoștințelor a persoanelor care și-au încetat raporturile de serviciu/eliberat/destituit din funcția publică în această perioadă. Or, participarea la programul	Se acceptă Înmatricularea la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public se face pentru fiecare nivel (bază, intermediar și avansat), cu cel mult 30 zile înainte de inițierea sesiunii de instruire, care are o durată de 62 ore astronomice (ceea ce reprezintă în mediu 1,5 săptămâni cu 8 ore de instruire pe zi). În scopul gestionării riscului unor cheltuieli nejustificate pct. 11, din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu subct 4¹), care prevede că la etapa înmatriculării, candidații vor prezenta <i>documentul ce atestă locul actual de muncă</i>, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat eliberat de angajator care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă. Concomitent, în scopul eficientizării utilizării mijloacelor bugetare Regulamentul a fost completat cu pct. 17¹ care stabilește că <i>participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare</i>. Prin această prevedere se urmărește extinderea categoriilor de persoane care pot participa la Program, totodată instruirea acestora va fi efectuată pe bază de contract.

		respectiv este obligatorie pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern în sectorul public. Astfel, recomandăm completarea proiectului cu prevederi clare în acest sens pentru a evita aplicarea abuzivă a normei propuse.	
20.	În ce privește abrogarea pct.35 din Regulament (pct. 1 subpct.21)) potrivit proiectului), excluderea dispozițiilor referitoare la remunerarea membrilor Comisiei de certificare creează premise pentru aceștia de a solicita abuziv o remunerație pentru activitatea desfășurată în cadrul Comisiei. Pericolul coruptibil a acestui factor de risc (lacună de reglementare) constă în incertitudinea pe care o creează în relațiile sociale, îndeosebi cele referitoare la mecanismele de realizare a drepturilor, de îndeplinire a obligațiilor, ambiguitatea atribuțiilor funcționarilor publici și a procedurilor administrative de care ei sunt responsabili, situații în care membrii Comisiei se pot prevala de această deficiență pentru a comite abuzuri. Mai mult, nota informativă nu justifică oportunitatea excluderii acestor prevederi. În lipsa unor argumente viabile în nota informativă, este dificil de a înțelege necesitatea modificărilor propuse de proiect în acest sens.	Se acceptă În Regulamentul nr. 556/2019 va fi păstrată redacția actuală a pct. 35: „Președintele, membrii permanenți și membrii supleanți nu beneficiază de remunerare sau facilități pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute în prezentul Regulament.”	
21.	La pct. 1 subpct.30), în ceea ce privește completarea cu pct.69/1, prevederea propusă are un caracter general, și, astfel, ar putea fi interpretată abuziv în aplicare în ce privește criteriile de eligibilitate/validitate a documentelor prezentate pentru a justifica	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69 ¹ , 69 ² , 69 ³ cu următorul cuprins:	

	dezvoltarea profesională continuă. Prevederile respective acordă Ministerului Finanțelor discreție nejustificată de a decide la latitudinea sa cu privire la criteriile de eligibilitate/validitate. Acest fapt poate determina deținătorul certificatului de calificare profesională să ofere stimulente coruptibile pentru a fi considerate eligibile documentele necesare a fi prezentate pentru menținerea acestui certificat. Pentru a respecta condițiile de precizie și claritate, a asigura transparența și a elimina elementele de corupție, precum și pentru a evita interpretările abuzive, este necesar de a prevedea expres în Regulament criteriile de eligibilitate/validitate a documentelor prezentate pentru a justifica dezvoltarea profesională continuă. La fel, pentru a informa deținătorul certificatului despre aceste criterii și pentru a asigura astfel prezentarea documentelor în modul corespunzător, se recomandă publicarea acestora pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor. Opțional, se recomandă excluderea pct.1 subpct.30) din proiect, luând în considerare că pct.69 și 70 din Regulament prevăd modul de menținere a certificatului de calificare profesională.	„69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire: 1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare; 2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire. 69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an. 69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente: 1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare; 2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia; 3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia; 4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea; 5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.” Concomitent, se informează că cerințele de menținere a certificatului de calificare profesională sunt publicate pe pagina web a MF, fiind diseminate deținătorilor de certificate prin scrisoarea MF nr. 10-11/62 din 20.05.2024. Acestea pot fi accesate la următorul link: https://mf.gov.md/sites/default/files/documente%20relevante/Circulara%20cerinte%20pentru%20menținerea%20certificatului%20AI.semnat.pdf
--	---	---

			Subsidiar, se informează că Ministerul Finanțelor a luat act de recomandarea opțională de a exclude pct.1 subpct.30) din proiect și informează că unul din obiectivele Proiectului este digitalizarea procesului de depunere și prelucrare a cererilor și documentelor anexate pentru participare la Programul de instruire și certificare, fapt care face procesul mai transparent și mai rapid/debirocratizat. Pentru a asigura prezentarea informațiilor veridice, în conformitate cu prevederile pct. 11, subpct. 5 din Regulamentul nr.556/2019, candidații sunt solicitați să completeze și să depună concomitent cu cererea de participare la Program o Declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor/documentelor anexate. În acest context, la apariția unor suspiciuni cu privire la veridicitatea informațiilor/documentelor prezentate de candidatul la etapa depunerii cererii de participare la Program, Comisia de certificare poate solicita prezentarea actului confirmativ în original pentru verificarea veridicității acestuia.
Compania Națională de Asigurări în Medicină (scr. nr. 01-02/4653 din 12.07.2024)		Lipsa de obiecții, propuneri sau recomandări.	---
Ministerul Educației și Cercetării (scr. nr. 03/3-09/4528 din 12.07.2024)	22.	Pct. 6 se propune în redacție nouă „Programul de instruire și certificare, avizat de Consiliul controlului financiar public intern și aprobat de ministrul finanțelor, stabilește criteriile de eligibilitate, durata de instruire, rezultatele învățării și nivelul minim de competență necesar de atins/demonstrat, precum și criteriile de evaluare a competențelor profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în domeniul auditului intern în sectorul public”.	Se acceptă Conținutul pct. 6 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat reieșind din propunerea Ministerului Educației și Cercetării
	23.	La pct. 11 sintagma „Pentru a obține calitatea de participant” se substituie cu sintagma „Pentru a fi înscris” mai departe după text.	Se acceptă Redacția pct. 11 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat reieșind din propunerea Ministerului Educației și Cercetării. Astfel, sintagma „Pentru a obține calitatea de participant” a fost substituită cu sintagma „ <i>Pentru a participa</i> ”, corespunzător noțiunilor/formulărilor utilizate pe tot parcursul textului Regulamentului.

24.	La pct. 19, pct.31, subpunctul 1, pct. 41 subpunctul 4, pct.42, pct.48², pct.52, pct.75 și pe tot parcursul documentului sintagma „evaluarea cunoștințelor" la toate formele gramaticale se substituie cu sintagma „evaluarea rezultatelor învățării" la forma gramaticală corectă contextului.	Nu se acceptă Redacția propusă nu schimbă sensul conținutului actual al punctelor menționate.	
25.	La pct. 31, subpunctul 3 propoziția „monitorizează examenele de evaluare a cunoștințelor, examinând și validând rezultatele acestora" se substituie cu propoziția „monitorizează procesul de desfășurare a examenelor de evaluare a rezultatelor învățării, evaluează candidații și validează, prin proces verbal, rezultatele probelor de examinare".	Se acceptă Redacția pct. 31 subpct. 3) din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat reieșind din propunerea Ministerului Educației și Cercetării și va avea următorul cuprins: „ <i>monitorizează procesul de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor, examinează și validează rezultatele acestora;</i> ”. Totodată se menționează că, în conformitate cu pct. 51 din regulament „ <i>Rezultatele examenului de evaluare, exprimate prin punctajul acumulat de către fiecare candidat, sunt înscrise într-un <u>proces-verbal</u> întocmit de către secretarul Comisiei de certificare, care se transmite comisiei în termen de 10 zile lucrătoare de la data desfășurării examenului.</i> ”	
26.	La pct. 33 și pe tot parcursul documentului sintagma „Comisiei de certificare" se substituie cu sintagma „Comisiei de evaluare și certificare".	Nu se acceptă Evaluarea cunoștințelor participanților Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public se face prin susținerea unui test-grilă, care este efectuat în sistemul automatizat, iar scopul acumulat de participant este calculat automatizat. Astfel, Comisia de certificare validează rezultatele examenelor de evaluare a cunoștințelor susținute de participanții la Program. În acest context, propunerea Ministerului Educației și Cercetării nu este relevantă.	
27.	La pct. 46 după cuvântul „evaluare" se completează cu sintagma „a rezultatelor învățării" mai departe după text.	Se acceptă Redacția pct. 46 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat reieșind din propunerea Ministerului Educației și Cercetării.	
28.	La pct. 76 cuvântul „deținătorului" se substituie cu cuvântul „titularului".	Nu se acceptă Se păstrează conținutul actual al pct. 76 din Regulamentul nr. 556/2019 care corespunde noțiunii utilizate pe tot parcursul textului Regulamentului.	

	29.	Subsidiar recomandăm corelarea actului normativ la prevederile art. 3 art. 11¹ din Codul Educației nr. 152/2014, secțiunii a 4-a „Tipuri, profiluri și domenii de formare profesională ale calificărilor” din Hotărârea Guvernului nr. 330/2023 cu privire la aprobarea Cadrului Național al Calificărilor, Hotărârii Guvernului nr. 222/2024 cu privire la aprobarea Regulamentului privind educația adulților și, respectiv, abordarea Programului de instruire și certificare prin prisma unei microcalificări (calificare parțială) pentru ocupația 242205 <i>Auditor intern/auditoare internă în autoritățile publice</i>, conform Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova. În această ordine de idei Ministerul Finanțelor va iniția elaborarea standardului de calificare pentru microcalificarea respectivă, stabilind distinct condițiile de acces la Program, criteriile de evaluare a rezultatelor învățării și modul de certificare a competențelor profesionale obținute la absolvirea Programului de instruire și certificare.	Se ia act de recomandarea Ministerului Educației și Cercetării privind necesitatea inițierii elaborării standardului de calificare pentru microcalificarea pentru ocupația „Auditor intern/auditoare internă în autorități publice” conform Clasificatorului ocupațiilor din Republica Moldova, stabilind distinct condițiile de acces la Program, criteriile de evaluare a rezultatelor învățării și modul de certificare a competențelor profesionale obținute la absolvirea Programului de instruire și certificare.
Ministerul Apărării (scr. nr. 11/1023 din 15.07.2024)	30.	Se propune examinarea oportunității de a simplifica unele proceduri legate de dezvoltarea profesională a auditorilor interni pentru a crește numărul absolvenților programelor de instruire. În acest context se propune expunerea punctului 11 din Regulament în următoarea redacție:	Nu se acceptă Scopul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public constă în satisfacerea cerințelor de competențe profesionale pentru a deveni și menține ulterior calificarea de „auditor intern certificat”. Se constată că nivelul relativ scăzut de atractivitate a funcției de auditor intern, înregistrat pe parcursul ultimilor ani, preponderent a fost determinat de: (i) perceperea sistemului de salarizare ca fiind inechitabil în raport cu complexitatea și cerințele de competență aferente funcției; (ii) oportunități

	„Pentru a obține calitatea de participant la Programul de instruire și certificare, candidatul depune, prin intermediul platformei https://certificarea.mf.gov.md, o cerere de înmatriculare la program, cu anexarea următoarelor acte confirmative: 1) copia buletinului de identitate; 2) curriculum vitae, format Europass; 3) copia diplomei de studii; 4) declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor anexate (conform modelului din anexa nr. 4);” Argumentare: CV format Europass (combinat cu declarația pe propria răspundere privind autenticitatea datelor din CV) conține deja informațiile solicitate suplimentar prin documentele ce confirmă experiența profesională de auditor cât și documentul care confirmă locul de muncă actual. Suplimentar, obligația de a prezenta <i>Documentul ce confirmă experiența profesională în domeniul auditului intern</i> restricționează accesul persoanelor care vor să obțină certificarea necesară pentru a ocupa o funcție de audit intern în viitor însă nu se pot înscrie la curs pentru că nu activează în calitate de auditor intern la momentul înscrierii la curs respectiv nu pot prezenta un astfel de Document. În acest context se propune de a examina oportunitatea revizuirii și listei documentelor necesare pentru eliberarea certificatului de calificare, stabilite în punctul 66 din Regulament. Astfel, unele documente (e.g. copia buletinului de identitate, copiile de pe	limitate de promovare în funcție, majoritatea subdiviziunilor de audit intern fiind de dimensiuni mici, cu un stat de 1-2 unități de personal; (iii) insuficiența de resurse umane cu competențe profesionale confirmate prin certificare. Pentru abordarea problemelor enunțate, Ministerul Finanțelor a promovat mai multe acțiuni de intervenție care se referă atât la regândirea sistemului de salarizare și de distribuire a resurselor pentru activitatea de audit intern la nivelul APC, cât și la <u>extinderea Programului național de instruire și certificare</u> în domeniul auditului intern, pentru a putea absorbi un număr mai mare de persoane, care pot fi ulterior recrutate pentru a ocupa posturile vacante. În scopul eficientizării utilizării mijloacelor bugetare Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu pct. 17¹ care stabilește că <i>participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare</i>. Astfel, pentru gestionarea riscului unor cheltuieli nejustificate de mijloace publice, pct. 11, din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu subct 4¹), care prevede că la etapa înmatriculării, candidații vor prezenta <i>documentul ce atestă locul actual de muncă</i>, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat eliberat de angajator care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă. Concomitent, celelalte categoriilor de salariați sau persoanele care nu sunt angajați în sectorul public vor putea participa la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern, instruirea acestora fiind efectuată pe bază de contract. Subsidiar se informează că, în contextul completării funcțiilor vacante în subdiviziunile de audit intern în cadrul autorităților și instituțiilor publice, Clasificatorului unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011, stabilește ca cerință specifică minimă deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor/certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public pentru funcțiile de „auditor intern superior” și, respectiv, „auditor intern principal”, astfel urmărindu-se posibilitatea de angajare și promovare a auditorilor interni în carieră și nivel de salarizare, în dependență de cunoștințele și experiența de muncă deținută. În acest sens, angajarea în funcție publică de „auditor intern/auditoarea internă” este posibilă fără deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor sau experienței în domeniul auditului intern, iar pct. 3 din Regulamentul nr. 556/2019 stabilește că <i>„pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul Programului de</i>
--	---	--

	certIFICATELE de evaluare a cunoștințelor în domeniul Auditului Intern) deja au fost introduse în sistem la etapele anterioare de înscriere la cursuri și/sau Ministerul Finanțelor deține aceste date (fiind autoritatea care a eliberat certificatele de evaluare a cunoștințelor și deține registrul acestora).	<i>instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută”.</i> Cu referire la lista documentelor necesare de anexat la cererea de eliberare a certificatului de calificare profesională se menționează că, în conformitate cu pct. 53 din Regulamentul nr. 556/2019 „ <i>termenul de valabilitate al certificatului de evaluare a cunoștințelor este nelimitat</i> ”. În aceste condiții, durata parcurgerii procesului de certificare nu este limitat în timp, iar deținerea/promovarea celor 3 niveluri ale Programului nu stabilește obligația solicitării (immediate sau într-un termen limită stabilit) a eliberării certificatului de calificare profesională. În aceste circumstanțe validarea identității solicitantului este imperios necesară.
31.	La punctul 25 din proiect, punctul 48² se propune să fie exclus, dat fiind faptul că stabilește o restricție nejustificată pentru participarea la următoarele sesiuni de examinare și astfel este în contradicție cu finalitatea urmărită de proiect — creșterea numărului de persoane certificate pentru a deține funcția de auditor intern.	Nu se acceptă Scopul implementării Programului este de a dezvolta și confirma prin evaluare competențe (cunoștințe) profesionale în domeniul auditului intern. În acest context, prin prevederile pct. 48 ² din Regulamentul nr. 556/2019, pentru contracararea comportamentului neintegru în cadrul examenelor de evaluare a cunoștințelor, candidaților care au încălcat regulile stabilite li se va limita dreptul de participare la următoarea sesiune repetată a examenului. De menționat că, conform pct. 50 din Regulamentul nr. 556/2019, în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult <u>2 ori</u> , la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii. Astfel, candidatului care a încălcat regulile de comportament în sala de examen i se oferă doar o singură posibilitate de a susține repetat examen, fără obligația de participare la o nouă sesiune de instruire. Totodată, proiectul nu limitează dreptul candidaților, inclusiv celor care au încălcat regulile de desfășurare a examenului de evaluare, de a aplica repetat pentru participare la o nouă sesiune de instruire în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public după expirarea termenului de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv, în cazul nepromovării examenului.
32.	Punctul 26 din proiect (modificarea punctului 50 din Regulament) se propune să fie exclus dat fiind faptul că limitează nejustificat posibilitatea unor candidați de a obține certificarea, și de fapt limitează	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Fiecare nivel al Programului include un set de 15 subiecte

		posibilitatea creșterii numărului de auditori certificați — ceea ce contravine cu finalitatea urmărită de proiectul propus spre avizare. În acest context, în scopul creșterii numărului de persoane care au obținut calitatea de auditor intern, se propune de a examina oportunitatea/posibilitatea asigurării accesului candidaților la materialele de instruire și chiar organizarea unor sesiuni suplimentare de ghidare și recapitulare pentru persoanele care nu au susținut din prima examenul de evaluare. Persoanele care susțin examenul de evaluare prima dată se propune să fie primite la examen în mod prioritar. Suplimentar, pentru a crește numărul de persoane eligibile pentru ocuparea funcțiilor de auditor, se propune de a examina oportunitatea stabilirii în punctul 54 din Regulament a unor grile diferențiate pe nivele pentru promovarea examenului (e.g. 60 puncte/100 pentru nivelul de bază, 75 puncte/100 pentru nivelul intermediar și 80 puncte pentru nivelul superior), ceea ce este corelat și cu nivelul de dificultate a sarcinilor stabilite pentru diferite categorii de auditori. Aceasta va permite creșterea numărului de persoane certificate implicit eligibile pentru ocuparea unor funcții de auditori interni și superiori.	complexe de instruire, diversificate pe un spectru larg de domenii relevante desfășurării activității de audit intern, evaluării controlului intern managerial, cunoașterii principalelor procese auditate, precum și a specificului de organizare și funcționare a sectorului public. Certificatul de calificare profesională se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au demonstrat nivelul cunoștințelor deținute în domeniul auditului intern prin promovarea examenelor de evaluare pentru cele trei niveluri stabilite în Program. Modificările propuse la pct. 50 din Regulament, care se referă la limitarea numărului posibilităților de susținere a examenului de evaluare per nivel până la 3 sesiuni (1 - inițială și 2 – de susținere repetată) pe parcursul a doi ani, are ca scop responsabilizarea participanților prin oferirea timpului necesar pentru studierea aprofundată a materialului de instruire și promovarea examenului. Concomitent, este de menționat că Programul de instruire și certificare este structurat pe trei niveluri de complexitate, fiecare corespunzând unui set de cunoștințe profesionale necesare pentru exercitarea atribuțiilor în funcția deținută, și anume: a) nivelul de bază, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern; b) nivelul intermediar, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern superior; c) nivelul avansat, care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția de auditor intern principal și personalul cu funcții de conducere a activității de audit intern. Evaluarea cunoștințelor în cadrul Programului se face pe baza susținerii unui test grilă, complexitatea căruia corespunde nivelului de competențe (cunoștințe) pe care le satisface. Astfel, testul susținut pentru promovarea nivelului de bază are un nivel de complexitate redus în comparație cu cel susținut de participant pentru nivelul intermediar și, corespunzător, avansat. În acest fel, stabilirea unei grile diferențiate de promovare a examenului nu este necesară.
Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării (scr. nr. 17-2201 din 15.07.2024)	33.	Potrivit cerințelor de tehnică legislativă statuate la art.62 alin.(2) din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative, pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se indică expres actul normativ vizat, cu toate elementele de	Se acceptă Titlul proiectului de hotărâre a fost modificat după cum urmează: „<i>Hotărârea Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019</i>”.

		identificare necesare. Ținând cont de faptul că, în proiect se modifică doar conținutul regulamentului, denumirea titlului urmează a fi expusă în următoarea redacție: „Hotărârea Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019”.	
Ministerul Justiției (scr. nr. 04/1-6659 din 16.07.2024)		Sub aspectul intenției de reglementare, potrivit autorilor, proiectul de act normativ a fost elaborat în scopul actualizării cadrului normativ aferent dobândirii, confirmării și dezvoltării calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, prin îmbunătățirea procesului de instruire și certificare. Modificările propuse au fost elaborate urmare a examinării recomandărilor Guvernului ce se regăsesc în Raportul de monitorizare SIGMA a performanței Republicii Moldova în administrația publică, prezentat la 24 octombrie 2023. Concomitent, consolidarea cadrului normativ ce reglementează procesul de certificare în domeniul auditului intern va contribui la realizarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană (Titlul IV, Capitolul 7, Art. 49). Mai mult, <i>Strategia de dezvoltare a managementului finanțelor publice pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 71/2023</i>, dar și <i>Programul de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027, aprobat prin</i>	---

	<i>Hotărârea Guvernului nr.165/2024, stabilesc ca direcție prioritară de intervenție pe termen mediu „Îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public.”</i> În context, din punct de vedere conceptual, precizăm că nu avem observații de formulat.	
34.	Referitor la textul propriu-zis al proiectului: La clauza de adoptare, se va ține cont că, în conformitate cu art. 102 din <i>Constituție</i>, art. 37 din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern</i>, art. 14 din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>, actele normative ale Guvernului se adoptă pentru exercitarea atribuțiilor constituționale și celor ce decurg din <i>Legea cu privire la Guvern</i>, precum și pentru organizarea executării legilor. Astfel, în clauza de adoptare, se indică temeiul legal de adoptare a actului normativ respectiv, norma concretă din lege care indică expres competența Guvernului de a adopta actul în cauză. Referința la art. 29 lit. b) și g) din <i>Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern</i> nu conține o prevedere relevantă în acest sens și urmează a fi exclusă.	Se acceptă Clauza de adoptare a fost modificată după cum urmează: „În temeiul art. 6 lit. h) din <i>Legea nr. 136/2017 cu privire la Guvern (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 252, art. 412)</i>, cu modificările ulterioare”.
35.	La pct. 1, prin prisma amendamentului prevăzut la sbp. 1) coroborat la prevederile pct. 2 din <i>Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public</i> (în continuare <i>Regulament</i>), sugerăm examinarea oportunității modificării a formei extinse a „Programului de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public” în sensul „Programului de instruire și certificare	Se acceptă Titlul proiectului de hotărâre a fost modificat după cum urmează: „<i>Hotărârea Guvernului pentru modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 556/2019</i>”.

	în domeniul auditului intern în sectorul public". Drept urmare, sugerăm modificarea inclusiv a pct. 2 sbp. 1) din Hotărârea Guvernului nr. 556/2019. Suplimentar, în eventualitatea neacceptării sugestiei de către autorul proiectului de act normativ, se va revedea denumirea proiectului, or, modificării este supus <i>Regulamentul privind dobândirea, confirmarea si dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern in sectorul public</i> , aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 556/2019</i> .	
36.	La pct. 1, sbp. 5), amintim că pentru exprimarea normativă a intenției de scoatere din vigoare a unor prevederi, se utilizează cuvintele „se abrogă” și nu „se exclude”. Sintagma „se exclude” se utilizează doar în cazul excluderii unor cuvinte, sintagme, propoziții. Obiecția este valabilă pentru sbp. 21).	Se acceptă Redacția pct.1 sbp.5) a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției. Concomitent, sbc 21) a fost exclus din proiect la recomandarea Centrului Național Anticorupție.
37.	La sbp. 13) semnalăm necesitatea concretizării amendamentului, ținând cont de domeniul de aplicare a <i>Legii nr. 229/2010</i> , stabilit la art. 2 al acesteia și potrivit căruia prevederile legii se aplică autorităților/instituțiilor bugetare, autorităților bugetare independente/autonome, autorităților/instituțiilor publice la autogestiune, întreprinderilor de stat/municipale, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entităților/autorităților independente responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social.	Se ia act și se aduc următoarele clarificări: Conform Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165/2024, Ministerul Finanțelor promovează acțiuni de intervenție cu scop de îmbunătățire a calității activității de audit intern și eficienței utilizării resurselor limitate, una din care este extinderea Programului național de instruire și certificare în domeniul auditului intern în setorul public, pentru a putea absorbi un număr mai mare de persoane, care ulterior vor putea fi recrutate pentru a ocupa posturile vacante. În scopul eficientizării utilizării mijloacelor bugetare Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu pct. 17 ¹ care stabilește că <i>participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare</i> . Concomitent, celelalte categorii de salariați sau persoanele care nu sunt angajate în sectorul public vor putea participa la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern, instruirea acestora fiind efectuată pe bază de contract.

	38. La sbp. 22), cuvintele „se introduce” se vor substitui cu cuvintele „se completează cu”. Obiecția este valabilă pentru sbp. 23), 26), 33) și 35).	Se acceptă Redacția punctelor enunțate a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	39. La sbp. 25), cu referire la pct. 48¹, aspectul ce vizează completarea unei, declarații de răspundere, nu există o certitudine asupra modului și formei de completare a declarației (liber sau conform unui formular). A doua parte a propoziției, ce prevede asumarea răspunderii pentru <i>încălcarea regulilor de desfășurare a examenului</i> generează multiple interpretări și imprevizibilitate a normei juridice. Din cuprinsul Regulamentului (Secțiunea a 4-a „Desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor”), se constată doar interdicția de a se folosi de alte materiale decât cele repartizate de către membrii Comisiei de certificare și nu alte reguli ce se impun a fi respectate la examen de către candidații admiși. Or, principiul preciziei legii aplicabile urmărește ca persoanele să cunoască dinainte comportamentele de la care trebuie să se abțină și consecințele la care se expun dacă se fac vinovați de comiterea lor, fapt care presupune ca faptele contrare să fie definite clar, astfel încât persoanele să poată cunoaște cu un grad rezonabil de previzibilitate acțiunile sau inacțiunile care le angajează răspunderea.	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor. Punctul 48¹ a fost completat și va avea următorul cuprins: „<i>Până la începerea examenului de evaluare, candidații admiși la examen semnează o declarație de răspundere (conform modelului prezentat în anexa nr. 5) prin care își asumă responsabilitatea de a respecta regulile de desfășurare a examenului stabilite de Comisia de certificare și răspunderea pentru încălcarea acestora prin excluderea imediată din sala de examen și anularea rezultatului examenului.</i>”. Concomitent, Anexa nr.1² la Regulamentul nr. 556/2019, care stabilește modelul Declarației de asumare a răspunderii, a fost completată prin specificarea expresă a regulile de comportament în sala de examen.
	40. La sbp. 31), după semnul ghilimelelor se va completa cu numărul punctului ce se modifică.	Se acceptă Redacția pct.1 sbp.31) a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.

41.	La sbp. 33), potrivit regulilor tehnicii legislative, dacă un număr este format din două sau mai multe cifre, pentru identificarea acestuia, se folosește cuvântul „numărul” sau „cifrele” nu „cifra”.	Se acceptă Redacția pct.1 sbp.33) a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
42.	Dispozițiile cuprinse la sbp. 36) - 38) se vor comasa și se vor expune după cum urmează: „36) anexele nr. I - nr. 3 vor avea următorul cuprins:”, urmate de textul anexelor prevăzut de proiectul hotărârii luate între ghilimele.	Se acceptă Redacția pct.1 sbp.36) – 38) a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
43.	La sbp. 39), în dispoziția de modificare textul „la Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public,” se va exclude ca fiind inutil.	Se acceptă Redacția pct.1 sbp.39) a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
44.	La definitivarea proiectului de act normativ, se va ține cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre, semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv.	Se acceptă Conținutul proiectului a fost ajustat conform recomandării Ministerului Justiției.
45.	Numerotarea se va conforma art. 52 din <i>Legea nr. 100/2017</i> , potrivit căruia punctele, de regulă, nu au denumire, sunt expuse fără utilizarea cuvântului „punct” și se însemnează consecutiv cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a	Se acceptă Conținutul proiectului a fost ajustat conform recomandării Ministerului Justiției.

		cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.	
Ministerul Energiei (scr. nr. 10-1886 din 16.07.2024 și nr. 10- 3265 din din 30.12.2024)		Lipsă de obiecții, propuneri sau recomandări.	---
Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (scr. nr. 21-03/2199)	46.	În Regulament: la pct. 10 subpct. 3) conform Legii nr. 229/2011 privind controlul financiar public intern, auditul intern reprezintă o activitate independentă și obiectivă de asigurare și consiliere, destinată să adauge valoare și să îmbunătățească activitatea unei entități publice. Astfel, auditul intern are rolul să evalueze doar sectorul public în baza standardelor SNAI și SNCI. În sectorul privat auditul intern se bazează pe standardele ISO. De asemenea, conform pct. 3 din Regulamentul privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – Regulament), pe parcursul a doi ani de la data angajării, auditorul intern are obligația să participe la nivelul Programului de instruire care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută, obținând certificatul de evaluare a cunoștințelor în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – certificat). Respectiv, considerăm absolut rezonabil, stabilirea calității de angajat în audit intern din sectorul public ca criteriu de eligibilitate pentru participarea la Programul de instruire.	Nu se acceptă Art. 2 din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern stabilește că prevederile acesteia se aplică autorităților/instituțiilor bugetare, autorităților bugetare independente/autonome, autorităților/instituțiilor publice la autogestiuine, întreprinderilor de stat/municipale, societăților comerciale cu capital integral sau majoritar public, precum și entităților/autorităților independente responsabile de reglementarea unui domeniu economic și/sau social, cu excepția Băncii Naționale a Moldovei. Astfel, activitatea de audit intern se desfășoară în diferite medii normative; în cadrul unor entități care diferă din punct de vedere al scopului, mărimii, complexității și structurii; de către persoane din cadrul sau din afara entității (în cazul organizării activității de audit intern prin asociere sau pe bază de contract), însă este esențial ca aceasta să fie desfășurată cu respectarea standardelor și principiilor de practică profesională. Standardele Naționale de Audit Intern, aprobate prin Ordinul MF nr. 153/2018 sunt aliniate cu cele internaționale, iar stabilirea mecanismului de certificare a auditorilor interni la nivel național corespunde principiului 27 de organizare a administrației publice emise de SIGMA. În aceeași ordine de idei, se menționează că, în ultimii ani se constată un nivel relativ scăzut de atractivitate a funcției de auditor intern, care preponderent a fost determinat de: (i) perceperea sistemului de salarizare ca fiind inechitabil în raport cu complexitatea și cerințele de competență aferente funcției; (ii) oportunități limitate de promovare în funcție, majoritatea subdiviziunilor de audit intern fiind de dimensiuni mici, cu un stat de 1-2 unități de personal; (iii) insuficiența de resurse umane cu competențe profesionale confirmate prin certificare. Pentru abordarea problemelor enunțate, Ministerul Finanțelor a promovat mai multe acțiuni de intervenție care se referă atât la regândirea sistemului de salarizare și de distribuire a resurselor pentru activitatea de audit intern la nivelul APC, cât și la <u>extinderea Programului național de instruire și</u>

		<u>certificare</u> în domeniul auditului intern, pentru a putea absorbi un număr mai mare de persoane, care ulterior vor putea fi recrutate pentru a ocupa posturile vacante. În scopul eficientizării utilizării mijloacelor bugetare Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu pct. 17¹ care stabilește că participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare. Astfel, pentru gestionarea riscului unor cheltuieli nejustificate de mijloace publice, pct. 11, din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu subct 4¹), care prevede că la etapa înmatriculării, candidații vor prezenta <i>documentul ce atestă locul actual de muncă</i>, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat eliberat de angajator care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă. Concomitent, celelalte categorii de salariați sau persoanele care nu sunt angajate în sectorul public vor putea participa la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern, instruirea acestora fiind efectuată pe bază de contract. Subsidiar se informează că, în contextul completării funcțiilor vacante în subdiviziunile de audit intern în cadrul autorităților și instituțiilor publice, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011, stabilește ca cerință specifică minimă deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor/certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public pentru funcțiile de „auditor intern superior” și, respectiv, „auditor intern principal”, astfel urmărindu-se posibilitatea de angajare și promovare a auditorilor interni în carieră și nivel de salarizare, în dependență de cunoștințele și experiența de muncă deținută. În acest sens, angajarea în funcție publică de „auditor intern/auditoarea internă” este posibilă fără deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor sau experienței în domeniul auditului intern, iar pct. 3 din Regulamentul nr. 556/2019 stabilește că <i>„pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul Programului de instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută”</i>.
47.	la pct. 15 nu considerăm necesară excluderea plafonului anterior stabilit pentru formarea unui grup de instruire.	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe (cunoștințe și abilități) prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Astfel, stabilirea unui număr minim

		de participanți ce urmează a fi înmatriculați la Program pentru a desfășura activități de dezvoltare profesională, ar putea perturba sau tergiversa procesul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, în situații când nu se acumulează un număr minim de persoane. Scopul modificării pct. 15 din Regulament constă în faptul de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulamentul nr.556/2019, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor.
48.	la pct. 16, conform pct. 37 din Regulamentul cu privire la educația adulților aprobat prin Hotărârea Guvernului 222/2024, prestatorii de formare profesională a adulților în contextul educației formale realizează programele de formare profesională cu <i>personal care are profilul sau specialitatea corespunzătoare programului de formare profesională, nivelului respectiv al CNC și care are pregătirea psihopedagogică</i> . Or, instruirea în cadrul Programului urmează a fi oferită de persoane ce dețin certificat de formator.	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.
49.	la pct. 35 autorul urmează să justifice intenția excluderii punctului dat, întrucât dacă Regulamentul nu prevede expres că președintele, membrii permanenți și membrii supleanți nu beneficiază de remunerare sau facilități pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute, atunci există posibilitatea interpretării în favoarea remunerării acestora. Ce ulterior vor atrage cheltuieli financiare suplimentare din mijloacele bugetului public național.	Se acceptă În Regulamentul nr. 556/2019 va fi păstrată redacția actuală a pct. 35: „Președintele, membrii permanenți și membrii supleanți nu beneficiază de remunerare sau facilități pentru exercitarea atribuțiilor prevăzute în prezentul Regulament.”

	50. la pct. 77 nu sunt clar definite criteriile, în baza cărora Comisia de certificare ia decizia de suspendare sau retragere a certificatului, ceea ce poate duce la luarea unor decizii arbitrare sau abuzive.	Nu se acceptă Temeiurile pentru decizia Comisiei de certificare de suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern sunt stabilite expres în pct. 71 și, respectiv, pct. 74 din Regulamentul nr.556/2019.
	51. Propunere care poartă caracter de recomandare: În Regulament la punctul 11 subpunctul 4), prin Hotărârea nr. 5/2013 pentru controlul constituționalității articolului 301 alin. (1) lit. c) din Codul muncii al Republicii Moldova, la pct.57 Curtea constituțională a statuat că „57. Astfel, Curtea notează că exercitarea oricărei profesii solicită prezența anumitor capacități profesionale. Noile cerințe existente pe piața muncii impun acordarea unei atenții deosebite factorului uman pentru a asigura realizarea sa integrală și la parametrii cei mai înalți.” În acest context sugerăm autorului următoarea redacție a subpunctului 4) „4) documentul ce confirmă experiența profesională, de minim un an în domeniul auditului intern;”	Se ia act și se aduc următoarele clarificări: Conform Programului de dezvoltare a controlului financiar public intern pentru anii 2024-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.165/2024, Ministerul Finanțelor promovează acțiuni de intervenție cu scop de îmbunătățire a calității activității de audit intern și eficienței utilizării resurselor limitate, una din care este extinderea Programului național de instruire și certificare în domeniul auditului intern în setorul public, pentru a putea absorbi un număr mai mare de persoane, care ulterior vor putea fi recrutate pentru a ocupa posturile vacante. În scopul eficientizării utilizării mijloacelor bugetare Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu pct. 17¹ care stabilește că <i>participarea la cursurile de instruire organizate de Ministerul Finanțelor este gratuită pentru angajații autorităților și instituțiilor bugetare</i>. Concomitent, celelalte categorii de salariați sau persoanele care nu sunt angajate în sectorul public vor putea participa la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern, instruirea acestora fiind efectuată pe bază de contract. Subsidiar se informează că, în contextul completării funcțiilor vacante în subdiviziunile de audit intern în cadrul autorităților și instituțiilor publice, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011, stabilește ca cerință specifică minimă deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor/certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public pentru funcțiile de „auditor intern superior” și, respectiv, „auditor intern principal”, astfel urmărindu-se posibilitatea de angajare și promovare a auditorilor interni în carieră și nivel de salarizare, în dependență de cunoștințele și experiența de muncă deținută. În acest sens, <u>angajarea în funcție publică de „auditor intern/auditoarea internă” este posibilă fără deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor sau experienței în domeniul auditului intern</u>, iar pct. 3 din Regulamentul nr. 556/2019 stabilește că „pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul Programului de

			<i>instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută”.</i>
	52.	la pct. 77 luând în considerare obiecția formulată <i>supra</i> , considerăm oportună și necesară, crearea unui Regulament privind funcționarea și componența Comisiei de certificare/ Comisia de suspendare și retragerea certificatului de calificare, prin care se vor stabili atribuțiile, funcțiile, drepturile și obligațiile acesteia.	Se ia act și se aduc următoarele clarificări: Secțiunea a 3-a Regulamentului nr. 556/2019 reglementează detaliat modul de organizare și desfășurare a activității Comisiei de certificare. În particular, se informează că atribuțiile membrilor Comisiei de certificare sunt stabilite în pct.31 din Regulament, iar componența nominală a Comisiei de certificare a fost aprobată în temeiul pct. 27 din Regulament, prin Ordinul ministrului finanțelor nr. 55/2022, cu modificările ulterioare (<i>MO al RM, 2022, nr. 151-157 art. 557</i>), cu respectarea criteriilor și cerințelor stabilite în pct. 21-23 din Regulament.
Ministerul Mediului (scr. nr.13-05/1994 din 17.07.2024)		Lipsa de obiecții, propuneri sau recomandări	---
Asociația Auditorilor Interni (scr. nr. 07/2 din 16.07.2024)	53.	La punctul 2. Modificarea textului „criteriile” cu „modul de determinare a criteriilor” adaugă o complexitate inutilă regulamentului, deoarece procesul de stabilire a criteriilor ar trebui să fie clar și direct, fără a introduce pași intermediari care generează confuzii. Pentru eficiență, este necesar un set clar de proceduri și responsabili pentru determinarea criteriilor, deoarece în lipsa unor descrieri detaliate există riscul de incertitudine în aplicarea regulamentului. Referirea la „criterii” și nu la „modul de determinare a criteriilor” în alte secțiuni (pct. 6, 10, 13, 40 sub.2) evidențiază o incoerență terminologică, care poate duce la interpretări diferite și confuzii în aplicarea regulamentului. Considerăm, că este mai eficient să se stabilească criterii clare și directe în regulament, evitând descrierea modului de determinare a acestora, care ar necesita resurse și timp suplimentar.	Se acceptă parțial Întru înlăturarea incertitudinilor în aplicarea prevederilor cadrului normativ, pct.2 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost revizuit și va avea următorul cuprins: <i>„Prezentul Regulament stabilește cerințele de elaborare, admitere și participare la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – Program de instruire și certificare), regulile de desfășurare a examenelor de evaluare a cunoștințelor, atribuțiile și modul de organizare a activității Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public (în continuare – Comisie de certificare), precum și condițiile de adoptare a deciziei privind eliberarea, menținerea, suspendarea și retragerea certificatului de calificare profesională.”</i> Concomitent, a fost revizuit și ajustat conținutul pct.40 sbp. 2) care se referă la atribuțiile subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor după cum urmează: <i>„înaintează propuneri privind cerințele de admitere și participare la Programul de instruire și certificare, precum și de eliberare, menținere, suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională;”</i> . În aceeași ordine de idei, se menționează că, pct.10 din Regulamentul nr.556/2019 stabilește prevederi generale cu privire la criteriile de eligibilitate a candidaților la Program de instruire și certificare. În conformitate cu pct.6 și

	<i>Astfel, Asociația propune ca modificarea să fie însoțită de proceduri detaliate care să clarifice modul de determinare a criteriilor de eligibilitate, precum și să se asigure că criteriile specifice sunt clar stabilite în regulament pentru a evita potențialele probleme de interpretare și aplicare.</i>	pct.40 sbp. 1) din Regulament, acestea sunt specific detaliate, pentru fiecare nivel de complexitate (bază /intermediar / avansat), în Program de instruire și certificare, elaborat de subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor, avizat de către Consiliul controlului financiar public intern și aprobat de ministrul finanțelor.
54.	La punctul 10 subpunctul 3. Participarea la Programul de instruire este condiționată de corespunderea candidatului criteriilor de eligibilitate stabilite conform Programului de instruire, care se referă la...: să se completeze cu încă un criteriu - ce confirmă angajarea și vechimea în muncă de cel puțin 1 sau 2 ani în domeniul auditului intern. În acest context, trebuie de intervenit și pe pct. 3. Pe parcursul a doi ani de la data angajării, auditorul intern are obligația să participe la nivelul Programului de instruire care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută.... Ce se întâmplă dacă nu participă timp de doi ani, care este mecanismul mai departe?	Se acceptă parțial Cu referire la propunerea de completare a pct.10 cu criteriul ce se referă la „vechimea în muncă de 1-2 ani în domeniul auditului intern”, se informează că în contextul completării funcțiilor vacante în subdiviziunile de audit intern în cadrul autorităților și instituțiilor publice, art. 19 alin. (6) din Legea nr. 229/2010 privind controlul financiar public intern stabilește că „ <i>Conducătorul subdiviziunii de audit intern deține certificat de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, eliberat de către Ministerul Finanțelor, sau certificat de calificare cu recunoaștere internațională în domeniul auditului intern</i> ”. Totodată, Clasificatorul unic al funcțiilor publice, aprobat prin Legea nr. 155/2011, stabilește ca cerință specifică minimă deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor certificatului de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public pentru funcțiile de „auditor intern superior” și, respectiv, „auditor intern principal”, astfel urmărindu-se posibilitatea de angajare și promovare a auditorilor interni în carieră și nivel de salarizare, în dependență de cunoștințele și experiența de muncă deținută. În acest sens, angajarea în funcția publică de „auditor intern/auditoarea internă” este posibilă fără deținerea certificatului de evaluare a cunoștințelor sau experienței în domeniul auditului intern. Astfel, condiționarea participării la Programul de instruire și certificare cu deținerea experienței în domeniul auditului intern limitează nejustificat posibilitatea de dezvoltare profesională a noilor specialiști și, consecvent, a creșterii ofertei de cadre calificate pe piața muncii. Totodată, în scopul clarificării obligației cu privire la participarea la Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, conținutul pct. 3 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat după cum urmează: „ <i>Pe parcursul a doi ani de la data angajării, persoanele care efectuează activitate de audit intern au obligația să participe la nivelul</i>

			Programului de instruire și certificare care satisface necesarul de competență profesională pentru funcția deținută”.
55.	La punctul 11. Utilizarea platformei online (https://certificare-ai.mf.gov.md) pentru depunerea cererilor este un pas pozitiv spre digitalizarea proceselor, ceea ce va simplifica și accelera procedurile, reducând birocrația și eliminând necesitatea depunerii fizice a documentelor. Totuși este, important ca platforma să fie bine proiectată, securizată și accesibilă pentru toți utilizatorii, inclusiv pentru cei care pot avea dificultăți în utilizarea tehnologiei. Introducerea cerinței de a furniza un document care confirmă locul actual de muncă (punctul 4 ¹) adaugă o nouă dimensiune de verificare a candidaturilor, dar este important ca această cerință să fie clar definită pentru a evita interpretările variate. <i>Astfel, Asociația propune să se specifice ce tip de document poate fi acceptat pentru a confirma locul actual de muncă (ex. adeverință de la angajator, contract de muncă etc.).</i>	Se acceptă Pct. 11, sbpct. 4¹ din Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat conform recomandării și va avea următorul cuprins: „documentul ce atestă locul actual de muncă, sub forma unei scrisori/adeverințe/certificat, eliberat de angajator, care confirmă statutul de salariat și validitatea raporturilor de muncă”.	
56.	La punctul 12. Organizarea admiterii cel puțin o dată pe an pentru fiecare nivel al programului asigură regularitatea și predictibilitatea procesului, permițând candidaților să se pregătească și să aplice în mod corespunzător. Dar ce se întâmplă în cazul unei cereri crescute? Ar putea fi necesară analiza posibilității de organizare a mai multor sesiuni de admitere pe an (poate fi una suplimentară) pentru a acoperi necesarul de formare și certificare, astfel evitând tergiversările și asigurând accesul	Se acceptă Proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: „17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.” Subsidiar, se informează că admiterea la Programul de instruire și certificare este organizată de Ministerul Finanțelor și este finanțat din bugetul de stat, participarea la activitățile de instruire fiind gratuită pentru angajații din cadrul autorităților și instituțiilor bugetare. Numărul și formatul sesiunilor de instruire în cadrul Programului se stabilește în dependență de numărul participanților înmatriculați, precum și în dependență de resursele disponibile alocate.	

	eficient și echitabil al candidaților la program. <i>Asociația propune:</i> sintagma „Admiterea pentru participare la Programul de instruire și certificare se desfășoară cel puțin o dată pe an pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale programului” de completat cu menționarea explicită a celor trei niveluri (<i>de bază, intermediar, avansat</i>). Argument: poate fi utilă pentru candidați, asigurând o înțelegere completă a etapelor programului.	
57.	La punctul 13. <i>Asociația, propune să se includă o referință explicită la documentul sau secțiunea unde aceste criterii sunt stabilite, pentru a asigura că toți candidații înțeleg cerințele.</i> <i>De exemplu: „La Programul de instruire și certificare sunt admiși candidații care întrunesc criteriile de eligibilitate stabilite în Program”.</i>	Se acceptă Redacția pct.13 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificată conform recomandării.
58.	La punctul 15. Modificarea pct.15 oferă Ministerului Finanțelor flexibilitate în stabilirea perioadei și formei de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională, adaptându-se la numărul de candidați și disponibilitatea formatorilor. Totuși, considerăm că lipsa unui număr minim de participanți poate duce la organizarea de cursuri cu grupuri foarte mici, afectând dinamica și eficiența acestora, și ar putea reduce predictibilitatea pentru candidați. <i>De aceea, Asociația propune stabilirea unui număr minim de participanți (de ex.: 10, 15 sau 20) pentru a iniția instruirea sau</i>	Se acceptă Scopul modificării pct. 15 din Regulamentul nr.556/2019 constă în faptul de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulament, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor. Concomitent, în scopul asigurării accesului la instruire a tuturor solicitanților eligibili proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: <i>„17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.”</i>

	<i>autoinstruirea, asigurând astfel eficiența și calitatea procesului de formare.</i>	
59.	La punctul 16. Modificarea pct.16 modifică cerința de la deținerea unui certificat de formator la simpla experiență de formator pentru modulele/subiectele incluse în Programul de instruire și certificare. Aceasta poate duce la o scădere a calității, deoarece experiența nu garantează întotdeauna competența și cunoștințele necesare. Deținerea unui certificat oferă o validare formală a competențelor și asigură că formatorii au trecut printr-un proces riguros de evaluare. Prin eliminarea cerinței de certificare, există riscul de a compromite calitatea instruirii. <i>Asociația solicită menținerea cerinței de deținere a unui certificat de formator pentru modulele/subiectele incluse în Programul de instruire și certificare, asigurând astfel standarde ridicate de calitate și competență în procesul de instruire.</i>	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.
60.	La punctul 18. Modificarea pct.18 oferă Ministerului Finanțelor flexibilitatea de a decide organizarea procesului de autoinstruire pentru candidații eligibili, ceea ce poate fi util în cazul neacumulării numărului minim de participanți. Totuși, această formulare lasă decizia la discreția ministerului, ceea ce poate crea incertitudine pentru candidați. <i>De aceea, pentru a asigura predictibilitate și transparență, Asociația solicită stabilirea unor criterii clare pentru situațiile în care se va opta pentru autoinstruire și comunicarea acestor criterii în mod transparent către candidați.</i>	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe (cunoștințe și abilități) prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Modificările la pct. 15 și pct. 18 din Regulamentul nr.556/2019 au ca scop de a face procesul de instruire mai accesibil și mai flexibil pentru candidați prin posibilitatea diversificării formelor de instruire oferite în cadrul Programului (off-line, online, webinare, autoinstruire, etc.). În acest context, conform prevederilor pct. 15 din Regulament, decizia cu privire la perioada și forma de desfășurare a activităților de dezvoltare profesională în baza Programului de instruire și certificare, se va lua de către Ministerul Finanțelor, reieșind din numărul candidaților înmatriculați la program și disponibilitatea formatorilor.

	61. La punctul 21. Modificarea pct.21, care exclude specificația „specialiști în cadrul Ministerului Finanțelor, altor entități/autorități publice, reprezentanți ai mediului academic și ai organizațiilor neguvernamentale de profil”, reduce transparența și claritatea privind componența Comisiei de certificare. Această specificație asigură diversitatea și reprezentativitatea comisiei, aspecte esențiale pentru credibilitatea și imparțialitatea procesului de certificare. Care este motivul modificării respective? <i>Asociația solicită păstrarea versiunii inițiale a pct.21 și includerea în componența Comisiei de Certificare a unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din RM în calitate de organizație neguvernamentală de profil, pentru a menține diversitatea profesională și asigurarea evaluării echitabile și fundamentată a candidaților.</i> La punctul 21¹. Prezența unui secretar de stat ca președinte al comisiei poate introduce riscul influenței politice sau administrative, afectând imparțialitatea deciziilor. De asemenea, având în vedere că secretarul de stat poate ocupa funcția pentru un termen scurt și este posibil să nu aibă experiență specifică în domeniul auditului intern, aceasta poate compromite continuitatea și expertiza necesară pentru conducerea eficientă a comisiei. Excluderea reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de profil din Comisia de certificare limitează diversitatea perspectivei	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliate și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: „<i>Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.</i>” Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM. Comisia de certificare este un organ colegial, deciziile căruia sunt adoptate cu majoritatea simplă de voturi, iar votul fiecărui membru, inclusiv al președintelui Comisiei, are aceeași valoare. În aceste condiții, deciziile Comisiei de certificare nu pot fi influențate, sub nici un aspect, în mod unilateral de către un singur membru al Comisiei de certificare. Este de menționat că, desemnarea Secretarului de stat în calitate de președinte a Comisiei de certificare asigură executarea deciziilor și implementarea recomandărilor Comisiei de certificare, care au ca scop consolidarea activităților de control și asigurarea transparenței, corectitudinii și imparțialității procesului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public.
--	--	--

	și reduce obiectivitatea procesului de certificare. Reprezentanții ONG-urilor de profil pot aduce perspective valoroase și imparțiale în calitate de profesioniști din domeniu, asigurând astfel, o evaluare mai echilibrată și transparentă. Care este motivul excluderii reprezentanților organizațiilor neguvernamentale de profil din Comisia de certificare? <i>Asociația solicită alegerea președintelui Comisiei de certificare dintre membrii numiți, cu experiență relevantă. Reiterăm, și includerea în componența Comisiei de Certificare a unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din RM în calitate de organizație neguvernamentală de profil, pentru a asigura o evaluare diversificată și echitabilă.</i>	
62.	La punctul 31 subpunctul 3. Modificarea subpunctului 3, clarifică rolul activ al Comisiei de certificare în supravegherea examenelor și subliniază responsabilitatea acestora în asigurarea integrității procesului. Totuși, această modificare impune elaborarea unor instrucțiuni sau proceduri suplimentare pentru a determina clar așteptările și responsabilitățile comisiei. Astfel, se va asigura o monitorizare eficientă și se vor evita confuziile, garantând standarde ridicate și transparență în evaluarea cunoștințelor.	Se acceptă Pentru a asigura desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor într-un mod integru, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor, stabilite de Comisia de certificare. Concomitent, reglementări detaliate cu privire la desfășurarea examenului de evaluare a cunoștințelor sunt stabilite în Secțiunea nr. 4 a Regulamentului. Astfel, membrii Comisiei de certificare care sunt prezenți în sala de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor vor monitoriza respectarea regulilor sus menționate.
63.	La punctul 33. Pentru a asigura o implementare eficientă a acestei modificări, Asociația propune să se ofere membrilor Comisiei de certificare un Ghid detaliat	Nu se acceptă Regimul juridic al conflictului de interese și modul de soluționare a acestuia este reglementat prin Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale și cadrul normativ conex. Ghidul privind conflictele de

	privind identificarea și declararea conflictelor de interese, asigurând astfel integritatea și obiectivitatea în evaluarea candidaților.	interese este elaborat de Autoritatea Națională de Integritate, autoritate cu atribuții în exercitarea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților, restricțiilor și limitărilor. Ghidul este public și poate fi accesat la următoarea adresă: https://ani.md/sites/default/files/Ghid%20CI%202020%20(3).pdf
64.	La punctul 34. Asociația propune să se stabilească proceduri clare pentru notificarea și gestionarea situațiilor de imposibilitate de participare și conflict de interese, astfel încât înlocuirile să se desfășoare într-un mod ordonat și transparent.	Se acceptă Modul de declarare a conflictului de interese de către membrii Comisiei de certificare este stabilit expres la pct. 33 din Regulamentul nr. 556/2019, care prevede: „ <i>Membrul Comisiei de certificare care se află în conflict de interese cu participantul la Programul de instruire și certificare sau deținătorul certificatului de calificare profesională declară în scris acest aspect, semnând o declarație cu privire la conflictul de interese (conform modelului din anexa nr.1), și nu participă la exercitarea atribuțiilor Comisiei de certificare stabilite la punctul 31 subpunctele 213)-6).</i> ” Mai mult, modelul declarației cu privire la conflictul de interese este prezentat în anexa nr. 1 la Regulament. Procedura de substituie a membrilor permanenți în situațiile de imposibilitate de participare și conflict de interese, este stabilită la pct. 34 din Regulamentul nr. 556/2019, care prevede că membrii supleanți sunt selectați în ordine succesivă conform componenței nominale aprobate. Subsidiar se informează că corespondența între membrii Comisiei de certificare, secretarul Comisiei și subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor, se realizează prin e-mail, la adresele electronice oficiale.
65.	La punctul 42. Reiterăm că, organizarea examenelor de evaluare cel puțin o dată pe an de Ministerul Finanțelor, aduce claritate și predictibilitate pentru candidați, însă ar fi util de menținut flexibilitatea pentru sesiuni suplimentare în funcție de cerere.	Se acceptă Proiectul a fost completat cu un punct nou cu următorul conținut: „ 17². În cazul înregistrării unui număr mai mare de 20 de cereri de înmatriculare pentru unul dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire și certificare, Ministerul Finanțelor în termen de 2 luni organizează o activitate suplimentară de instruire.” Subsidiar, se informează că admiterea la Programul de instruire și certificare este organizată de Ministerul Finanțelor și este finanțat din bugetul de stat, participarea la activitățile de instruire fiind gratuită pentru angajații din cadrul autorităților și instituțiilor bugetare. Numărul și formatul sesiunilor de instruire în cadrul Programului se stabilește în dependență de numărul participanților înmatriculați, precum și în dependență de resursele disponibile alocate.

66.	La punctul 48¹. Introducerea Punctului 48¹, care impune candidaților să semneze o declarație de răspundere înainte de examen, asigură că aceștia sunt conștienți de regulile de desfășurare și consecințele încălcării acestora. Totuși, Asociația solicită ca reglile să fie clar comunicate și disponibile candidaților din timp pentru a evita neînțelegerile și disputele. De asemenea, ar trebui elaborate proceduri clare pentru gestionarea eventualelor contestații legate de excluderea din examen și anularea rezultatului testului.	Se acceptă Punctul 48¹ a fost completat și va avea următorul cuprins: „<i>Până la începerea examenului de evaluare, candidații admiși la examen semnează o declarație de răspundere (conform modelului prezentat în anexa nr. 1²) prin care își asumă responsabilitatea de a respecta regulile de desfășurare a examenului stabilite de Comisia de certificare și răspunderea pentru încălcarea acestora prin excluderea imediată din sala de examen și anularea rezultatului examenului</i>”. Astfel, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu Anexa nr. 1² care stabilește modelul Declarației de răspundere cu privire la respectarea regulilor de desfășurare a examenului de evaluare a cunoștințelor, cu enumerarea expresă a acestor reguli. Concomitent, se informează că, pct. 57 din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat pentru stabilirea procedurii de contestare a deciziilor Comisiei de certificare privind excluderea participantului din sala de examen și anularea rezultatului examenului pentru încălcarea regulilor de desfășurare a examenului. Astfel, contestarea acestor decizii va fi efectuată conform prevederilor pct. 58-64 din Regulament.
67.	La punctul 48². Măsura de neadmitere la următoarea susținere repetată a examenului pare prea dură, deoarece candidatul a fost deja sancționat prin excluderea din sala de examinare, ceea ce constituie o dublă sancționare și poate fi considerat excesiv. <i>Asociația solicită să se includă un mecanism clar și transparent de contestație, astfel încât candidații să poată solicita o revizuire a deciziei în cazurile în care consideră că excluderea a fost nejustificată.</i>	Se acceptă Pct. 57 din Regulamentul nr.556/2019 a fost completat pentru stabilirea procedurii de contestare a deciziilor Comisiei de certificare privind excluderea participantului din sala de examen și anularea rezultatului examenului pentru încălcarea regulilor de desfășurare a examenului. Astfel, contestarea acestor decizii va fi efectuată conform prevederilor pct. 58-64 din Regulament, prin depunerea cererii de contestare la Comisia de certificare și examinarea acesteia cu documentarea rezultatelor în proces-verbal și informarea ulterioară a contestatarului. Totodată, în cazul dezacordului contestatarului cu rezultatul examinării contestării depusă la Comisia de certificare, acesta are dreptul la contestarea deciziei Comisiei de certificare la Consiliul controlului financiar public intern. Concomitent, Anexa nr.1² la Regulamentul nr. 556/2019, care stabilește modelul Declarației de asumare a răspunderii, include o specificare expresă a regulile de comportament în sala de examen.
68.	La punctul 50. După cuvântul „repetată” se introduce textul „de cel mult 2 ori,” de exclus, ori de clarificat timp de 1 sau 2 ani de la	Se acceptă Redacția pct. 50 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificată și se prezintă în următoarea redacție: „<i>În cazul în care candidatul nu s-a prezentat la</i>

	instruire, pentru a nu limita drepturile candidaților.	<i>examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor, cu condiția că nu a fost depășit termenul de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv.”</i>
69.	La punctul 58. Sintagma „în termen de 10 zile lucrătoare”, de modificat cu „în termen de 5 zile lucrătoare”, deoarece Comisia răspunde în 5 zile de la data anunțării rezultatelor.	Nu se acceptă Propunerea nu este consecventă cu termenele stabilite pentru acțiunile în procedura de contestare. Astfel, conform pct. 58 și, respectiv, 61 din Regulamentul nr. 556/2019, cererea de contestare este depusă de participant în termen de 10 zile lucrătoare de la data anunțării rezultatelor, iar ulterior examinării cereii, decizia Comisiei de certificare se comunică candidatului în termen de 5 zile lucrătoare de la data luării acestei decizii.
70.	La punctul 67. Verificarea documentelor originale doar „la necesitate”, reduce rigurozitatea procesului și poate introduce ambiguitate și inconsistențe. Această flexibilitate excesivă poate crește riscul de fraude și prezentare de informații false, afectând integritatea certificării. Este esențial să se păstreze cerințe clare și riguroase pentru verificarea documentelor. <i>De aceea, Asociația propune să se păstreze o cerință clară și obligatorie pentru prezentarea originalelor actelor, chiar dacă termenul de 10 zile este flexibilizat.</i>	Nu se acceptă Unul din obiectivele proiectului de modificare a Regulamentului nr. 556/2019 constă în îmbunătățirea sistemului de certificare și dezvoltare a calificării profesionale a auditorilor interni din sectorul public, inclusiv prin digitalizarea procesului de instruire și certificare pentru a spori atractivitatea funcției și pentru a susține eforturile de recrutare a noilor auditori interni. Astfel, digitalizarea procesului de depunere și prelucrare a cererilor și documentelor anexate va face procesul de eliberare a certificatelor de calificare mai transparent și mai rapid. Iar pentru a asigura prezentarea informațiilor veridice, în conformitate cu prevederile pct. 66, subpct. 5 din Regulamentul nr.556/2019, candidații sunt solicitați să completeze și să depună concomitent cu cererea de eliberare a certificatului de calificare o Declarație pe proprie răspundere privind veridicitatea informațiilor/documentelor anexate. În acest context, la apariția unor suspiciuni cu privire la veridicitatea informațiilor/documentelor prezentate de candidat, Comisia de certificare poate solicita prezentarea actului confirmativ în original pentru verificarea veridicității acestuia. În același context, pct. 74 subpct. 1) din Regulament stabilește ca temei de retragere a certificatului de calificare faptul că acesta a fost eliberat în baza unor documente false, a fost depistată neautenticitatea datelor din documentele prezentate și/sau s-a constatat fraudarea examenului de evaluare.
71.	La punctul 69 ¹ . Introducerea acestei modificări, prin care Ministerul Finanțelor stabilește criterii de eligibilitate și validitate a	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea

	documentelor pentru dezvoltarea profesională continuă, poate lăsa loc de interpretări și abuzuri. <i>Asociația solicită ca aceste criterii să fie clar definite și stipulate în regulament pentru a asigura transparența și predictibilitatea. În acest fel, fiecare deținător de certificat va fi pe deplin informat și nu va întâmpina surprize neplăcute în procesul de dezvoltare profesională continuă. Sau de omis această modificare.</i>	profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³ cu următorul cuprins: <i>„69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire:</i> <i>1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare;</i> <i>2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire.</i> <i>69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an.</i> <i>69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:</i> <i>1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare;</i> <i>2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia;</i> <i>3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia;</i> <i>4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea;</i> <i>5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”</i>
72.	La punctul 71. Asociația propune modificarea pct.71 prin adăugarea unui subpunct referitor la sistarea activității în calitate de auditor intern, cu prezentarea	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în scopul public constă în satisfacerea cerințelor de competențe profesionale pentru a deveni și menține ulterior calificarea de „auditor intern

		Ordinului de angajare în alt domeniu. Totodată, ar trebui stipulate clar și explicit metodele de sancționare, astfel încât certificatul să nu fie anulat imediat din primul an. Persoana ar putea fi plecată în străinătate sau suferi de boală, traumă, carantină sau alte situații pentru o perioadă mai mică de 6 luni. Ar trebui să existe sancțiuni progresive, precum avertisment, mustrare, mustrare aspră, și abia apoi retragerea/anularea certificatului de calificare a auditorului intern. Certificatul se obține cu dificultate, și nu ar trebui pierdut cu ușurință. În plus, auditul public extern nu suspendă certificatul și verifică auditul intern, pregătindu-i intensiv fără obligativitate. Diploma de studii nu este suspendată dacă nu lucrezi în domeniu. Aceste măsuri actuale par exagerate și inechitabile.	certificat”. Certificatul de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au demonstrat nivelul cunoștințelor deținute în domeniul auditului intern prin promovarea examenelor de evaluare pentru cele trei niveluri stabilite în Program. Conform prevederilor pct. 69 din Regulamentul nr. 556/2019 pentru menținerea certificatului se efectuează prin participare la activități de dezvoltare profesională continuă în domeniul controlului financiar public intern, managementului finanțelor publice, administrării publice și/sau în domeniul specific activității entității publice în care desfășoară activitatea de audit intern, cu o durată de cel puțin 40 de ore academice anual. În acest context, se menționează că obligațiile angajatorului de organizare a procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a salariaților sunt prevăzute de cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă și anume: Conform prevederilor art. 213, alin. (2) din Codul muncii, <i>„în cadrul fiecărei unități persoană juridică, angajatorul, în comun cu reprezentanții salariaților, întocmește și aprobă anual planurile de formare profesională”</i>, iar conform alin. (3) din același articol <i>„condițiile, modalitățile și durata formării profesionale, drepturile și obligațiile părților, precum și volumul mijloacelor financiare alocate în acest scop (în mărime de cel puțin 2 la sută din fondul de salarizare al unității), se stabilesc în contractul colectiv de muncă sau în convenția colectivă.”</i> De asemenea, modul de organizare a procesului de dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici este reglementat și prin Legea nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public. Astfel, art. 37, alin. (2) din legea menționată stabilește că <i>„autoritatea publică asigură organizarea unui proces sistematic și planificat de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, inclusiv a funcționarilor publici debutanți, care să includă: a) acumularea, aprofundarea și/sau actualizarea cunoștințelor; b) dezvoltarea abilităților și deprinderilor de muncă; c) modelarea atitudinilor profesionale, necesare pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor de serviciu.”</i> Concomitent, art.37, alin. (3), lit. c), d) și e) din Legea 158/2008 prevede că <i>„la organizarea procesului de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, autoritatea publică are obligația de a asigura</i>
--	--	--	---

		<i>participarea funcționarilor publici la activitățile de formare și dezvoltare profesională continuă relevante domeniilor de activitate, de a asigura diverse activități de formare și dezvoltare profesională continuă <u>cu o durată de cel puțin 40 de ore anual</u>, precum și de a prevedea în bugetul anual al autorității respective mijloace pentru finanțarea activităților de formare și dezvoltare profesională continuă a funcționarilor publici, în mărime de cel puțin 2% din fondul de salarizare, organizate de entitatea publică responsabilă de formarea și dezvoltarea profesională a personalului din administrația publică sau de alți prestatori de servicii de formare și dezvoltare profesională.”</i> Astfel, având în vedere scopul declarat al Programului de instruire și certificare, procedura de menținere a calificării de auditor intern certificat este stabilită pentru asigurarea calității activității de audit intern în sectorul public. Totodată, este de menționat că aplicarea sancțiunilor de „avertisment”, „muștrare” și/sau „muștrare aspră” este stabilită de cadrul normativ specific de reglementare a raporturilor de muncă. Prin urmare, acestea nu pot fi aplicate de către Ministerul Finanțelor față de deținătorii certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, în condițiile lipsei raporturilor de muncă între acești subiecți. Conform pct. 74 sunpct. 2) din Regulamentul nr. 556/2019, încălcarea cerințelor de dezvoltare profesională continuă pentru menținerea certificatului de calificare profesională are ca impact retragerea acestuia. Totuși, cu titlu de excepție față de celelalte temeuri de retragere a certificatului de calificare profesională, persoana al cărei certificat a fost retras în temeiul pct. 74 subpct. 2) este în drept să depună o cerere de eliberare a unui nou certificat după susținerea repetată a examenului de evaluare a cunoștințelor pentru ultimul nivel (nivelul avansat) al Programului de instruire și certificare. Prin analogie, pentru menținerea certificatului internațional privind practica de audit intern (procesul de obținere a acestuia este contra plată), la fel sunt stabilite cerințe cu privire la necesitatea dezvoltării profesionale continue și prezentarea confirmărilor către Institutul Auditorilor Interni. În cazul încălcării acestor cerințe, Institutul Auditorilor Interni suspendă valabilitatea certificatului de calificare și acesta nu poate fi utilizat până nu se va înlătura circumstanța. În cazul în care situația rămâne neschimbată mai mult de 12 luni, certificatul nu va fi activ, iar pentru restabilirea acestuia va fi necesar achitarea unor plăți suplimentare.
--	--	--

	73. La punctul 75. La moment, nu este descrisă procedura de restabilire a certificatului suspendat, în timp ce la punctul 75 este menționată doar procedura de restabilire a certificatului retras. Considerăm că, procedura de restabilire a certificatului suspendat ar trebui să fie mai lejeră și simplificată în comparație cu cea pentru restabilirea certificatului retras. Este esențial ca regulamentul să includă etape clare și diferențiate pentru restabilirea fiecărui tip de certificat, asigurând astfel un proces echitabil și eficient pentru toți deținătorii de certificate.	Se acceptă Regulamentul nr. 556/2019 a fost completat cu pct. 73¹ și 73² cu următorul conținut: <i>„73¹. Certificatul de calificare profesională se suspendă pentru perioada în care se produc una din situațiile prevăzute la punctul 71 și care este temei pentru suspendare.</i> <i>73². Persoana care deține certificat de calificare profesională poate solicita anularea suspendării acestuia înainte de termen în baza unei cererii depuse la secretarul Comisiei de certificare în termen de 30 zile de la data încetării circumstanțelor care au servit temei pentru suspendare.”</i>
	74. La punctul 76. Excludere textului „eliberare” din pct.76 limitează transparența procesului de comunicare doar la deciziile de suspendare și retragere a certificatului, neincluzând și eliberarea acestuia. Această modificare poate crea confuzie și lipsă de informații pentru entitățile publice, care trebuie să fie la curent cu toate aspectele privind certificarea profesională a angajaților lor. Este important ca toate deciziile, inclusiv eliberarea certificatului, să fie comunicate clar și prompt atât deținătorului, cât și entității publice. Propunem ca textul să rămână neschimbat.	Se acceptă parțial Deciziile de eliberare, suspendare și retragere a certificatelor de calificare profesională sunt prezentate prin modificările / completările introduse în Registrul certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public. Conform pct.83 din Regulamentul nr. 556/2019, Ministerul Finanțelor asigură publicarea Registrului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, precum și plasarea acestuia pe pagina web oficială a instituției. În acest context, redacția pct. 76 a fost modificat și se prezintă în următoarea redacție: <i>„Decizia de eliberare, suspendare și retragere a certificatului de calificare profesională se publică pe pagina web oficială a Ministerului Finanțelor în termen de 30 zile de la data emiterii.”</i>
	75. Completarea pct.40 din Regulament cu prevederi clare, care ar asigura confidențialitatea testelor și a variantelor de răspuns, precum și gestionarea conflictului de interese atunci când aplică la Program angajații implicați în elaborarea, verificarea și introducerea testelor în aplicația informatică, inclusiv în cazul participării persoanelor apropiate acestora.	Se acceptă parțial Art. 40 din Regulamentul nr. 556/2019 stabilește atribuțiile Subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern din cadrul Ministerului Finanțelor în procesul de instruire și certificare. Astfel, potrivit prevederilor pct. 40 subpct. 3) din Regulament, DPCFPI elaborează lista itemilor/ subiectelor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire și certificare. Acestea cuprind principalele aspecte ale materialului de instruire, care urmează a fi asimilate de fiecare participant la Program. Totodată,

		întrebările testului de evaluare a cunoștințelor, susținut în cadrul examenului, sunt elaborate de către formatorii din cadrul Programului pe baza itemilor stabiliți. În acest context, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat, activități de control care strict limitează accesul la întrebările testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora. La prelucrarea întrebărilor de evaluare participă doar angajații care au astfel de atribuții stabilite în fișe de post, cu condiția că aceștia au susținut deja examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul respectiv. De asemenea, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și verificarea întrebărilor de evaluare (formatorii, reprezentantul Centrului de instruire al I.P. CTIF și MF) este minimizat, fiecare semnând o declarație de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare înaintea fiecărei sesiuni de instruire și examinare. În acest sens, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu un punct nou care stabilește că: „Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces”. Suplimentar, Regulamentul nr.556/2019 stabilește proceduri de prevenire și tratare a conflictului de interese a membrilor Comisiei de certificare în raport cu participanții la Program, iar procesul de examinare a persoanelor care sunt implicați în implementarea Programului (cum ar fi formatorii, angajații DPCFPI a MF și Centrului de instruire al I.P. CTIF) este supus unei monitorizări stricte din partea Comisiei de certificare. Astfel, cadrul regulatoriu și măsurile implementate asigură confidențialitatea testelor de evaluare și gestionarea conflictului de interese.
76.	Includerea unui reprezentant al Asociației Auditorilor Interni din Republica Moldova, în calitate de ONG de profil, în componența Comisiei de Certificare.	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliate și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: „Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în

		<i>domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.”</i> Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM.
77.	Prezentarea sintezelor cu rezultatele consultărilor asupra proiectului de hotărâre cu membrii Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public, precum și Consiliul controlului financiar public intern (la care se face referire în Nota informativă)	Se acceptă parțial Conform art. 32 alin. (6) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative: „În urma avizării și consultării publice, autorul proiectului actului normativ întocmește <u>sinteza, care include obiecțiile și propunerile autorităților publice și recomandările reprezentanților societății civile</u>”. Prin urmare, completarea prezentei Sinteze la proiectul de hotărâre pentru modificarea Regulamentului nr.556/2019 cu propunerile înaintate de membrii Comisiei de certificare și Consiliului CFPI nu este conformă, dat fiind că acestea au fost înaintate la etapa de elaborare a versiunii inițiale a proiectului de act normativ. Astfel, rezultatele consultării versiunii inițiale a proiectului, propunerile și recomandările înaintate pe masea acestuia, precum și opinia de susținere a inițiativei MF de modificare a Regulamentului nr. 556/2019 sunt prezentate în procesul verbal nr.2 din 27.04.2023 al ședinței Comisiei de certificare în domeniul auditului intern în sectorul public. Concomitent, la definitivarea versiunii inițiale a proiectului au fost luate în considerare recomandările membrilor Consiliul CFPI cu privire la îmbunătățirea procedurii de instruire și certificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public, expuse în cadrul ședințelor și reflectate în procesele verbale nr. 2 din 09.08.2022 și nr.1 din 19.01.2024. Concomitent, în conformitate cu prevederile pct. 17 lit. c) din Regulament de organizare și funcționare a Consiliului CFPI, aprobat prin Ordinul MF nr.

			140/2018, versiunea definitivă a proiectului de act normativ a fost supusă avizării de către membrii Consiliul CFPI, în cadrul ședinței din 12.03.2025 fiind susținută promovarea acestuia, cu înaintarea unor propuneri. Rezultatele examinării recomandărilor Consiliului CFPI sunt integrate în prezenta Sinteză.
Congresul Autorităților Locale din Moldova (scr. nr. 262 din 22.07.2024)	78.	Excluderea pct. 69 ¹ din Proiect, prin care se delegă Ministerului Finanțelor sarcina de stabilire a criteriilor de eligibilitate/validitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public. Menționăm că pct. 69 prevede cerințele de bază față de domeniile eligibile pentru confirmarea orelor de dezvoltare profesională continuă. În condițiile în care se consideră necesare criterii suplimentare de eligibilitate/validitate, întru evitarea interpretărilor/ stabilirii abuzive și a altor factori coruptibili, acestea urmează a fi descrise în regulamentul respectiv.	Se acceptă Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu prevederi care stabilesc criteriile de eligibilitate/validare pentru documentele ce justifică dezvoltarea profesională continuă a auditorilor interni, prin introducerea pct. 69¹, 69², 69³ cu următorul cuprins: <i>„69¹. Dezvoltarea profesională continuă se realizează prin următoarele tipuri de instruire:</i> <i>1) externă, care prevede că instruirea este realizată în mod centralizat de către autorități publice, parteneri de dezvoltare sau alți prestatori ai serviciilor de instruire, pentru diferite categorii de personal, care sunt desfășurate în țară sau peste hotare;</i> <i>2) internă, care prevede că instruirea este organizată de entitatea publică în care persoana își desfășoară activitatea, inclusiv prin achiziționarea serviciilor de instruire.</i> <i>69². Participarea la orele de instruire externă se confirmă prin act/certificat de participare, eliberat de prestatorul serviciilor de instruire, iar participarea la orele de instruire internă – prin certificat/scrisoare semnată de către conducătorul entității în care persoana își desfășoară activitatea, prin care se atestă participarea angajatului la diverse forme de instruire pe parcursul unui an.</i> <i>69³. Documentele de confirmare a participării la orele de instruire externă și internă trebuie să conțină, cel puțin, următoarele elemente:</i> <i>1) însemnele oficiale ale prestatorului serviciilor de instruire sau angajatorului, care includ: denumirea, sigla, antetul și alte elemente oficiale de identificare;</i> <i>2) denumirea/seria/numărul documentului, după caz, data eliberării acestuia;</i> <i>3) denumirea completă a tematicii/subiectului de instruire pentru care se atestă participarea, forma de dezvoltare profesională, durata și perioada de derulare a acestuia;</i> <i>4) datele de identificare (numele și prenumele) ale persoanei pentru care se atestă participarea;</i>

			5) ștampila și/sau semnătura prestatorului serviciilor de instruire/semnătura conducătorului entității publice în care participantul își desfășoară activitatea.”
79.	Prin modificarea pct. 21 și prin introducerea pct. 21¹ se creează premise care: a) lipsesc organizațiile neguvernamentale de profil de dreptul să-și delege reprezentant în componența Comisiei de certificare; b) stabilesc din start Președintele comisiei, care trebuie să fie Secretar de stat, persoană cu funcție de demnitate publică, desemnată pe criterii politice, care nu are neapărat cunoștințele necesare în domeniul auditului intern. Respectiv, solicităm reexaminarea modificărilor propuse la pct. 21 și pct. 21¹, cu includerea în componența Comisiei de certificare a reprezentantului organizației neguvernamentale de profil, dar și a CALM și cu stabilirea alegerii președintelui Comisiei de certificare din rândul membrilor desemnați.	Nu se acceptă În scopul concretizării și stabilirii clare a cerințelor față de statutul și competențele persoanelor desemnate în componența Comisiei de certificare, prevederile pct. 21 au fost detaliată și divizate în 2 puncte (pct.21 și 21¹ din Regulamentul nr. 556/2019). Astfel, pct. 21¹: „Președinte al Comisiei de certificare este secretar de stat al Ministerului Finanțelor, iar membri ai Comisiei de certificare sunt angajați ai autorităților/instituțiilor publice care dețin certificat de calificare profesională și efectuează activitate de audit intern, un specialist din cadrul subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern, precum și un reprezentant al mediului academic.” Prin urmare, desemnarea membrilor Comisiei de certificare se face pe criterii de performanță și experiență profesională individuală și nu poate fi condiționată de apartenența la o organizație non-guvernamentală expres specificată în actul normativ. Confirmarea competențelor profesionale ale membrilor practicieni desemnați în componența Comisiei de certificare este confirmată prin deținerea certificatului de calificare profesională, desfășurarea activității de audit intern în una din autoritățile/instituțiile publice naționale, precum și de o experiență de muncă de minim 5 ani. Subsidiar se informează că, începând cu anul 2021, odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului nr. 556/2019 prin care a fost pus în aplicare mecanismul reconceptualizat de certificare în domeniul auditului intern, în mod constant 3 din cei 5 membri permanenți ai Comisiei de certificare, dețineau calitatea de membru ai Asociației Auditorilor Interni din RM, organizație non-guvernamentală de profil. Comisia de certificare este un organ colegial, deciziile căruia sunt adoptate cu majoritatea simplă de voturi, iar votul fiecărui membru, înlocuind al președintelui Comisiei, are aceeași valoare. În aceste condiții, deciziile Comisiei de certificare nu pot fi influențate, sub nici un aspect, în mod unilateral, de către un singur membru al Comisiei de certificare. Este de menționat că, desemnarea Secretarului de stat în calitate de președinte a Comisiei de certificare asigura	

			executarea deciziilor și implementarea recomandărilor Comisiei de certificare, care au ca scop consolidarea activităților de control și asigurarea transparenței, corectitudinii și imparțialității procesului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public.
80.	Prin modificarea pct. 50 se stabilește că în cazul în care candidatul nu s-a prezentat la examenul de evaluare sau nu a promovat examenul, acesta este în drept să solicite participarea repetată, de cel mult 2 ori, la examen, conform graficului stabilit de Ministerul Finanțelor. Subliniem că stabilirea limitei „de cel mult 2 ori”, îngreuează drepturile candidatului de a obține certificarea necesară. Mai mult ca atât, nu există claritate în procedură, privitor la acțiunile ulterioare ale candidatului care a epuizat numărul limită de participări la examen.	Nu se acceptă Scopul implementării Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este de a satisface cerințele de competențe prin organizarea și evaluarea pregătirii profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public. Fiecare nivel al Programului include un set de 15 subiecte complexe de instruire, diversificate pe un spectru larg de domenii relevante desfășurării activității de audit intern, evaluării controlului intern managerial, cunoașterii principalelor procese auditate, precum și a specificului de organizare și funcționare a sectorului public. Certificatul de calificare profesională se eliberează de către Ministerul Finanțelor persoanelor care au demonstrat nivelul cunoștințelor deținute în domeniul auditului intern prin promovarea examenelor de evaluare pentru cele trei niveluri stabilite în Programul. Modificările propuse la pct. 50 din Regulament, care se referă la limitarea numărului posibilităților de susținere a examenului de evaluare per nivel până la 3 sesiuni (1 - inițială și 2 – de susținere repetată) pe parcursul a 2 ani, are ca scop responsabilizarea participanților prin oferirea timpului necesar de studierea aprofundată a materialului de instruire și promovarea examenului. Totodată, proiectul nu limitează dreptul candidaților de a aplica repetat pentru participare la o nouă sesiune de instruire în cadrul Programului de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public după expirarea termenului de 2 ani de la data finalizării instruirii pentru nivelul respectiv, în cazul nepromovării examenului.	
81.	Proiectul propus spre avizare conține modificarea pct. 16 din Regulament, care presupune excluderea cerinței de deținere a certificatului de formator de către persoanele care oferă instruirea și înlocuirea acesteia cu cerința de deținere a experienței de formator pentru modulele/subiectele de instruire incluse în Programul de instruire și certificare.	Nu se acceptă Procesul de instruire în domeniul auditului intern în sectorul public în cadrul Programului este organizat de Ministerul Finanțelor prin contractare de servicii de instruire. Astfel, asigurarea calității activităților de instruire este responsabilitatea directă a prestatorului de servicii contractat de Ministerul Finanțelor, care urmează să stabilească și să confirme calitatea formatorilor antrenați în Program, a materialelor elaborate și serviciilor oferite de către aceștia.	

	Nu este clar raționamentul operării acestei modificări, în condițiile în care certificatul de formator reprezintă dovada pregătirii acestuia inclusiv pe partea instrumentelor și tehnicilor de predare, laturilor pedagogice necesare, aspecte foarte importante în asigurarea calității actului de predare. De asemenea, cerința de deținere a experienței de formator este una vagă, nefiind clar care ar fi experiența minimă potrivită (ex. cel puțin 3 ani) și care ar fi capacitățile și abilitățile practice necesare pentru livrarea instruirilor. În această ordine de idei, nu este clar cum se asigură controlul calității procesului de instruire, astfel încât resursele publice alocate în acest scop să fie utilizate în cel mai eficient mod posibil, urmărind nu doar cantitatea (nr. de persoane pregătite), dar și calitatea pregătirii.	
82.	Prin pct. 40 din Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, subdiviziunii responsabile de elaborarea politicilor în domeniul CFPI din cadrul Ministerului Finanțelor îi este delegată atribuția de elaborare a itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri ale Programului de instruire. În același timp, Regulamentul nu prevede măsuri de control a confidențialității testelor/variantelor de răspuns, dar și a conflictului de interese în cazul aplicării la Program a funcționarilor implicați în	Se acceptă parțial Potrivit prevederilor pct. 40, subpct.) 3 din Regulamentul nr.556/2019, subdiviziunea responsabilă de elaborarea politicilor în domeniul controlului financiar public intern (DPCFPI) din cadrul Ministerului Finanțelor elaborează lista itemilor de evaluare pentru fiecare dintre cele trei niveluri (de bază, intermediar și avansat) ale Programului de instruire și certificare. Acestea cuprin principalele aspecte ale materialului de instruire, care urmează a fi asimilate de fiecare participant la Program. În conformitate cu prevederile pct. 31 subpct. 2) și pct. 45 din Regulament, lista itemilor se aprobă de Comisia de certificare și, ulterior, se publică pe pagina web a Ministerului Finanțelor. Astfel informația privind itemii de evaluare nu este confidențială. Mai mult, Ministerul Finanțelor are obligația să o facă publică cu cel puțin 30 de zile înainte de data desfășurării examenului de evaluare. Întrebările testului de evaluare a cunoștințelor, susținut în cadrul examenului, sunt elaborate de către formatorii din cadrul Programului, pe baza itemilor stabiliți. În acest context, Ministerul Finanțelor a stabilit și implementat,

		elaborarea/verificarea testelor, precum și a persoanelor apropiate acestora. Pe această cale, solicităm introducerea completărilor de rigoare care să concretizeze măsurile de control necesare a fi instituite în acest sens.	activități de control care strict limitează accesul la întrebările testului de evaluare în scopul asigurării confidențialității acestora. La prelucrarea întrebărilor de evaluare participă doar angajații care au astfel de atribuții stabilite în fișe de post, cu condiția că aceștia au susținut deja examenul de evaluare a cunoștințelor pentru nivelul respectiv. De asemenea, numărul persoanelor implicate în elaborarea, prelucrarea și examinarea întrebărilor de evaluare (formatorii, reprezentantul Centrului de instruire al I.P. CTIF și MF) este minimizat, fiecare semnând o declarație de asumare a răspunderii pentru asigurarea confidențialității testului de evaluare înaintea fiecărei sesiuni de instruire și examinare. În acest sens, Regulamentul nr.556/2019 a fost completat cu un punct nou care stabilește că: „Persoanele implicate în procesul de elaborare, prelucrare și verificare a itemilor de evaluare semnează o declarație privind nedivulgarea conținutului testelor la care au avut acces”. Concomitent, Regulamentul nr.556/2019 stabilește proceduri de prevenire și tratare a conflictului de interese a membrii Comisiei de certificare și participanții la Program, iar procesul de examinare a persoanelor care sunt implicați în implementarea Programului (cum ar fi formatorii, angajații DPCFPI a MF și Centrului de instruire a I.P. CTIF) este supus unei monitorizării mai stricte din partea Comisiei de certificare. Astfel, cadrul regulatoriu și măsurile implementate asigură confidențialitatea testelor de evaluare și gestionarea conflictului de interese.
Consiliul controlului financiar public intern (<i>extras Proces verbal nr. 1 din 12.03.2025</i>)	83.	Ministerul Finanțelor (DPCFPI) va ajusta textul proiectului propus spre promovare conform recomandării Consiliului CFPI de specificare a faptului că Programul de instruire și certificare în domeniul auditului intern în sectorul public este un program de formare profesională continuă (microcalificare).	Se acceptă Conținutul pct. 6 din Regulamentul nr. 556/2019 a fost modificat conform recomandării Consiliului CFPI.
Expertiza juridică și anticorupție			
Centrul Național Anticorupție (<i>scr. nr. 06/2/383 din 10.01.2025</i>)		Proiectul a fost elaborat de către Ministerul Finanțelor în scopul îmbunătățirii procedurii de certificare națională în domeniul auditului intern, implementată în sectorul public	Se ia act de concluziile expertizei anticorupție.

Raport de Expertiză Anticorupție nr. EHG25/10269 din 10.01.2025	începând cu 29.11.2020, prin ajustarea cadrului normativ de competență a Ministerului Finanțelor. Prin proiect se propune modificarea Regulamentului privind dobândirea, confirmarea și dezvoltarea calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.556/2019, prin ajustarea prevederilor normative în contextul digitalizării procedurii de depunere, evidență și gestionare a cererilor de înmatriculare la Programul de instruire și certificare, precum și a cererilor de eliberare, menținere și suspendare a certificatelor de calificare profesională în domeniul auditului intern în sectorul public; concretizarea componentei și atribuțiilor Comisiei de certificare, condițiilor de participare la Programul de instruire și certificare, precum și optimizarea procesului de dezvoltare profesională, stabilirea măsurilor de prevenire și contracarare a comportamentului neintegru din partea participanților în procesul de evaluare a cunoștințelor acumulate în cadrul Programului de instruire și certificare, precum și de asumare a răspunderii în cazul nerespectării regulilor de desfășurare a examenului prin limitarea posibilității de susținere repetată a acestuia și stabilirea criteriilor de eligibilitate/validitate a documentelor ce justifică dezvoltarea profesională continuă, în scopul menținerii certificatului de calificare în domeniul auditului intern în sectorul public.	
--	--	--

		Proiectul promovează interesul public privind îmbunătățirea procesului de instruire și certificare a calificării profesionale în domeniul auditului intern în sectorul public.	
Ministerul Justiției (scr. nr. 04/1-233 din 09.01.2025)	1.	Potrivit art. 49 alin (4) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , dacă un act normativ are mai multe anexe, acestea sunt însemnate cu numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, în ordinea în care au fost enunțate în textul actului. În acest sens, se va revizui numerotarea anexelor, astfel încât actul normativ în vigoare să reflecte regula menționată <i>supra</i> .	Se acceptă Enumerarea anexelor a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	2.	Complementar, se va ține cont că la schimbarea unor cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „cuvintelor” respective, iar la schimbarea unor cifre/semne și cuvinte din conținutul textului unui act normativ, pentru exprimarea corectă, se menționează despre substituirea „textului” respectiv (a se vedea sbp. 1.1, 1.19, 1.22, 1.23, 1.27, 1.37).	Se acceptă Textul proiectului a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	3.	La sbp. 1.6 remarcăm că, în cazul expunerii în redacție nouă a unui element structural complex, diviziunile acestuia se renumerează fără a păstra numerele cu indici.	Se acceptă Textul proiectului a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	4.	Sbp. 1.8 și 1.9 se vor comasa, deoarece prevăd expunerea în redacție nouă a două elemente structurale consecutive (observație valabilă și pentru sbp. 1.10-1.12).	Se acceptă Textul proiectului a fost modificată conform recomandării Ministerului Justiției.

	5.	Diviziunile sbp. 1.18, 1.22, 1.29 se vor numerota in conformitate cu art. 52 alin. (3) din Legea nr. 100/2017 prin adaugarea consecutiva a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.	Se acceptă Textul proiectului a fost a modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	6.	La sbp. 1.31 și 1.38 remarcăm că enumerarea a mai mult de doua elemente structurale consecutive se redă prin cratimă.	Se acceptă Textul proiectului a fost a modificată conform recomandării Ministerului Justiției.
	7.	La sbp. 1.35 cuvântul „numărul” se va substitui cu cuvântul „cifrele”.	Se acceptă Textul proiectului a fost a modificată conform recomandării Ministerului Justiției.

MINISTRU

Victoria BELOUS